

Catalunya Cristiana

[/catalunyacristiana](#)

[catalunya_cristiana](#)

www.catalunyacristiana.cat

[@catcristiana](#)

[catalunya cristiana](#)

Camí d'esperança i entusiasme

Del 4 al 29 d'octubre se celebra
l'Assemblea General del Sínode dels Bisbes amb el tema
"Per una Església sinodal: comunió, participació i missió"

EN PRIMER PLA P 8-12

ESPECIAL SÍNODE

2021 - 2024

- **Editorial** P3
- **Fer preguntes, fer-se preguntes**
cardenal Joan Josep Omella P7
- **Entrevista a Francesc Conesa**
bisbe de Solsona i pare sinodal P18-19
- **Consciència i praxi sinodal**
Mn. Armand Puig P26-29
- **Caminem junts!**
Mons. Sergi Gordo, bisbe de Tortosa P31
- **La pregària pel Sínode**
Mn. Rafael Serra P35

2296

9 772938 223004

Shutterstock

SUMARI

8 OCTUBRE 2023

Editorial	03
La setmana	05
Opinió	06
Carta dominical	07
En primer pla	08
Vida eclesial	14
Diàleg	24
Reflexió	26
Carta dominical	30
Biblia	32
Litúrgia	34
Espai lectors	36
Cultura	38
Agenda	46
Des del carrer	47

16-17

Francesc dona la cara pels migrants a Marsella

El Papa demana als països europeus
una acollida més gran

21

Missa pontifical de la Mare de Déu de la Mercè

El cardenal Joan Josep Omella crida els ciutadans a ser "portadors d'esperança i de vida"

38-39

La vitalitat musical de la Barcelona del segle XVIII

Nova exposició al Museu Diocesà i a la Universitat de Barcelona

47

Mn. Joaquim Fortuny

"Nostre Senyor és amb nosaltres; si el deixem, ens farà capaços d'estimar com Ell"

EDITORIAL

Fruit madur del Concili Vaticà II

Sant Pau VI va instituir el Sínode dels Bisbes el 15 de setembre del 1965 en començar la quarta i última sessió del Concili Vaticà II. Amb aquesta decisió, cercava prolongar l'estil, l'esperit, el mètode i els ensenyaments conciliaris. En definitiva, que l'experiència del Concili Vaticà II no caigués en sac foradat i que l'aggiornamento no fos una flor d'estiu sinó una heura poderosa que s'arripés amb força a la paret de l'Església. Com totes les institucions humanes, va dir Pau VI, el Sínode "es podrà anar perfeccionant amb l'esdevenir del temps".

Des d'aquesta perspectiva podem concloure que l'actual procés sinodal 2021-2024 és un fruit madur del Concili Vaticà II. "És la darrera etapa en la recepció del Concili", afirma el bisbe Luis Marín de San Martín, sotssecretari de la Secretaria General del Sínode.

El 17 d'octubre del 2015, quan es commemorava el cinquantè aniversari de la institució del Sínode dels Bisbes, el papa Francesc va dir que "el món en què vivim, i que estem cridats a estimar i servir també en les seves contradiccions, exigeix de l'Església l'enfortiment de les sinergies en tots els àmbits de la seva missió. Precisament, el camí de la sinodalitat és el camí que Déu espera de l'Església del tercer mil·lenni".

El número d'aquesta setmana està dedicat en bona part a l'inici de l'Assemblea General del Sínode dels Bisbes sobre la sinodalitat. A partir d'aquí, i de la mà del nostre corresponsal a Roma, Rodrigo Moreno Quicios, anirem informant setmanalment de les diferents sessions d'aquest esdeveniment històric que com diu Fernando Cordero, periodista i sacerdot membre de la Comissió de Comunicació del Sínode, vol "aprofundir en la vocació baptismal del Poble de Déu i les conseqüències pràctiques que té en la vida de l'Església".

.....

Subscriviu-vos-hi

DESITJO SUBSCRIURE'M AL SETMANARI CATALUNYA CRISTIANA DURANT UN ANY (51 NÚMEROS)

Edició paper 145€

Edició digital 90€

Edició en català

Edició en castellà

Nom _____

Cognoms _____

Adreça _____

Població _____

DP _____ Tel. _____ NIF _____

A/e _____

Forma de pagament

Únic pagament per any

Dos pagaments semestrals

Xec nominatiu que adjunto

Domiciliació bancària (*ompliu ordre adjunta)

*Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meva subscripció al setmanari CatalunyaCristiana.

Titular del compte _____

Tel. titular del compte _____

A/e titular del compte _____

IBAN

ENTITAT

OFICINA

DC

COMPTE

DATA (DD/MM/AA)

Lliureu aquesta butlleta a:

Fundació Missatge Humà i Cristià
(Catalunya Cristiana)

Departament de Subscripcions

Comtes de Bell-lloc, 67-69

08014 Barcelona

Signatura del titular

_____

La setmana en tuits

CARDENAL

JOAN JOSEP OMELLA

@OMELLACARDENAL

28/09/2012

Arquebisbe de Barcelona i president de la CEE

Aquesta setmana s'ha fet públic que Espanya és el tercer país de la Unió Europea amb més infants en risc de pobresa o exclusió social (32,2%), segons dades d'Eurostat. Aquesta realitat ens interpel·la a tots. No tanquem els ulls ni les mans davant del patiment aliè

ELISABETH A. LHEURE

@ELISABETHLHEURE

28/09/2012

Bajá'í i impulsora del diàleg interreligiós

No trobo paraules per expressar l'honor, la humilitat i l'agraïment que sento en rebre el 10è Memorial Cassià Just atorgat per la Direcció General d'Afers Religiosos

MERITXELL RUIZ

@RUIZISERN

27/09/2023

Secretària general de la Fundació Escola Cristiana de Catalunya

No podem veure això i restar passius. Cal actuar ja: famílies, governs, escoles i societat. La pornografia està arruïnant la vida de massa infants i joves

EDUARD SALA

@EDSALA62

27/09/2023

Càritas diocesana de Barcelona

Som conscients que part dels nostres veïns i veïnes tenen els drets vulnerats i la vida fortament condicionada per la situació d'irregularitat administrativa? Jornada "Irregularitat i ocupació: un binomi possible", de Càritas Barcelona. No són lliures d'escollir si migrar o quedar-se

EVA FERNÁNDEZ

@EVAENLARADIO

25/09/2023

Corresponsal de la Cope al Vaticà

El títol de la propera exhortació apostòlica del Papa serà *Laudate Deum*. El Papa ho va avançar als rectors d'universitats llatinoamericanes, en una trobada organitzada per la Pontifícia Comissió per a Amèrica Llatina. Es publica el 4/10

LA SETMANA

Escollat a Ràdio Estel

IGNASI MIRANDA

EL PROGRAMA "LA CARAVANA", DES DE POBLET

El monestir de Santa Maria de Poblet va ser protagonista de la nostra programació divendres 29 de setembre. En una emissió especial, vam oferir l'espai *La Caravana*, de 8 a 14h, des d'aquest emblemàtic cenobi cistercenc. Joan Trias i el seu equip van reflectir l'ambient d'aquest espai, situat a la comarca de la Conca de Barberà i a uns 45 quilòmetres de Tarragona, tant a nivell religiós com social i cultural. Cap a les 9.45h, va ser entrevistat l'abat de Poblet, Octavi Vilà, que va explicar com els cistercencs assumeixen una vocació

en què l'important és precisament la condició de monjo, amb la vida monàstica i espiritual a nivell personal i en comunitat, mentre cadascú fa serveis diversos.

Durant les sis hores de programa, van passar pels nostres micròfons altres personalitats, com ara l'alcalde de l'Espluga de Francolí, Josep Maria Vidal, el delegat del govern català a Tarragona, Àngel Xifré, la directora general de Difusió de la Generalitat, Eva Pomares, i la directora de l'Arxiu Tarradellas (acollit a Poblet), Núria Gavarró.

Zoom MACIÀ GRAU

Barcelona ja té una residència pels joves de 16 a 21 anys amb problemes sociofamiliars o en risc d'exclusió social. Aquest nou centre, que porta el nom de Centre residencial Beat Tarrés i Claret, es va inaugurar el 23 de setembre i és una iniciativa de la Fundació Organisme Benèfic Assistencial (OBA), entitat canònica de l'arxidiòcesi de Barcelona. Anteriorment, la fundació ja havia creat una residència per a la gent gran i la residència de la Immaculada per a infants. Situat a la plaça dels Jardins d'Elx, podrà continuar ajudant els joves en el seu procés d'obtenció d'emancipació i plena autonomia. A la foto, el bisbe auxiliar Javier Vilanova beneeix el nou centre.

L'efemèride

10 d'octubre del 1961

Instal·lada la imatge del Sagrat Cor de Jesús al cim de la basílica del Tibidabo

Contrapunt

Pobresa i salut mental

MONTSE TORRES BERMEJO
Psicòloga clínica

Fa més de 30 anys que Càritas Barcelona va implementar l'acompanyament psicològic

L'enquesta del centre d'Investigacions Sociològiques del 2021 reflecteix que les persones amb menys recursos econòmics són més vulnerables i tenen més risc de tenir un problema de salut mental. Cal desenvolupar factors de protecció que, d'una banda, serien totes les mesures de caràcter polític i, de l'altra, poder desplegar tota mena de projectes que afavoreixin la cohesió social, tenint en compte els recursos de caràcter comunitari, relacional, psicosocial i cultural. És prioritari atendre la salut emocional en paral·lel a la cobertura de les necessitats bàsiques.

Les persones que compten amb recursos comunitaris, relacionals,

socials, psicològics... tenen més fortalesa per afrontar situacions d'estrès provocades per l'escassetat de les necessitats bàsiques. Càritas diocesana de Barcelona sempre ha mostrat una gran sensibilitat envers el patiment emocional de les persones que estan en situació de vulnerabilitat i exclusió social.

Fa més de 30 anys que va implementar l'acompanyament psicològic dut a terme per professionals formats en psicologia amb gran experiència en l'àmbit social. L'àmbit psicològic a Càritas s'articula en una estructura multidisciplinària, en coordinació amb altres professionals del treball i l'educació social, advocats, tècnics

d'inserció laboral, voluntaris, dins de la mateixa institució i seguint una línia comunitària per la qual cosa les intervencions es fan en coordinació amb altres equips externs, com escoles, serveis socials municipals...

Els objectius van adreçats a fer una tasca assistencial, de prevenció, de dinamització comunitària, de suport i orientació, de formació i, alhora, de ser generadors de noves propostes i projectes que permeten treballar de forma global les dificultats de les persones ateses i desenvolupar una feina interdisciplinària posant l'accent en el centre de la persona, la seva dignitat i procés de millora, en contextos de vulnerabilitat i exclusió social.

La sal de la terra

Hipersexualització en l'escena pública

ANNA PLANS
Presidenta de l'Associació de Consumidors de Mitjans Audiovisuals de Catalunya

Una tendència alarmant ha pres força en la nostra societat: la normalització de la hipersexualització en l'escena pública, confonent i barrejant contingut adult amb contingut adreçat a menors. Aquest binomi, que uneix la infància amb personatges molt presents a les xarxes socials que evoquen imatges pròpies de desfilades de salons eròtics, representa un fenomen preocupant que ha de ser analitzat detingudament. La pregunta és: qui es beneficia realment d'aquesta situació i per què existeix un interès a sexualitzar la infància?

Aquesta tendència sembla que està impulsada per interessos comercials, l'explotació de la imatge de personatges icònics i la possibilitat d'arribar a atreure un públic més ampli, que inclou tant els infants com els adolescents i els adults, i així obtenir guanys més grans.

Malauradament, aquesta estratègia pot tenir conseqüències negatives en el desenvolupament emocional i psicològic de la canalla, que són especialment vulnerables a la influència dels mitjans de comunicació. La sexualització prematura pot impactar negativament en l'autoimatge i l'autoestima dels infants, així com en les seves percepcions sobre les relacions. A més, fomenta una cultura de la cosificació, en què les persones són valorades per l'aparença i no per les habilitats o qualitats personals.

És essencial que les famílies, els educadors i la societat en general estiguin alerta davant d'aquesta

tendència i prenguin mesures per protegir la infància de l'explotació comercial i la influència negativa de la hipersexualització.

Cal promoure una cultura que respecti i inculqui el desenvolupament saludable de la infància. Així mateix, és important que les autoritats regulin la publicitat i els continguts en xarxes socials adreçats a les persones més joves, assegurant-se que es respectin els drets de la infància i es promogui un entorn segur per al seu creixement i desenvolupament.

La sexualització prematura pot impactar negativament en l'autoimatge i l'autoestima dels infants

**CARD. JOAN JOSEP
OMELLA OMELLA**
Arquebisbe de Barcelona

Fer preguntes, fer-se preguntes

Us escric des de Roma on ja fa uns dies van començar les reunions de l'Assemblea General Ordinària del Sínode dels Bisbes. El nostre treball s'articula a partir del document *Instrumentum laboris*, un document ple de preguntes, algú podria dir: de massa preguntes. No oblidem, però, que es tracta d'un instrument de treball i que les preguntes ajuden a pregar i a reflexionar per poder respondre-hi amb sentit, sempre a la llum de l'Esperit Sant, que parla a la comunitat reunida que l'invoca.

Realment, la vida és plena de preguntes: les que ens adrecen i les que ens anem formulant al llarg de la nostra existència. Algunes són superficials i banals, però n'hi ha que marquen la nostra vida i les nostres decisions. L'Evangelí també n'és ple, de preguntes, aquelles que adrecen a Jesús els qui se'l troben o segueixen, i també aquelles que Jesús els planteja. Tan important són les preguntes com les respostes.

Aquestes preguntes formulades en el document de treball han sorgit de la reflexió i de la pregària durant el camí sinodal recorregut fins ara arreu del món i han sorgit a partir de tres paraules clau que acompanyen el camí sinodal: comunió, participació i missió.

Tant o més rellevant que la pregunta és la resposta. Un factor important és el clima en què volem donar i buscar la resposta, inspirada per l'Esperit Sant. A discernir, ens hi ajuda la conversa espiritual, ja practicada en molts grups i llocs al llarg de l'itinerari sinodal.

En una conversa espiritual hi ha tres aspectes essencials: el silenci, la pregària i l'escolta. Necessitem silenci en el treball que cada un dels qui hi participem hem de fer abans de l'encontre i que ens servirà per poder dialogar; silenci per estar atents a tot allò que els altres diuen; silenci per elaborar una resposta o proposta constructiva. Silenci per descobrir el pas de l'Esperit. Cal també la nostra pregària abans, durant i al final de l'encontre en el grup. En tercer lloc, és necessària una escolta atenta, perquè no només volem sentir i compartir unes paraules, sinó que les volem escoltar des del més profund del nostre cor. Deixem que l'Esperit Sant ens acompanyi en aquest camí sinodal per trobar respostes.

Benvolguts germans i germanes, aprofiteu aquests dies al Vaticà per acollir amb joia la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat, que es troba de pelegrinatge a Roma per celebrar el seu 800 aniversari. Vull agrair al papa Francesc el detall que va tenir ahir de rebre'ns en audiència. Avui també tindrè el goig de compartir amb tots els confreres la celebració de l'Eucaristia a la basílica de Sant Pere del Vaticà.

*Si voleu conèixer millor la dinàmica de la conversa en l'Esperit així com els diferents qüestionaris accediu a l'*Instrumentum laboris*, el podeu consultar a www.esglesia.barcelona. Hi trobareu les diverses preguntes que articulen el nostre diàleg.

Comença a Roma l'Assemblea General del Sínode dels Bisbes sobre la sinodalitat

ESGLÉSIA OBERTA A L'ACCIÓ DE L'ESPERIT

Cristina Inogés va participar en l'acte d'obertura del procés sinodal el 9 d'octubre del 2021.

ROSA MARÍA JANÉ CHUECA

Barcelona

Del 4 al 29 d'octubre l'aula Pau VI acull l'Assemblea General del Sínode dels Bisbes amb el tema *Per una Església sinodal: comunió, participació i missió*, amb l'assistència de 365 membres amb dret a vot, incloent-hi 54 dones.

En declaracions al programa *Sense distància*, de Ràdio Estel, la teòloga Cristina Inogés, una de les 54 dones amb dret a vot, considera que “es tracta d'un Sínode molt innovador des del principi. Ja va ser innovador el simple fet de convocar per primer cop tot el Poble de Déu a participar-hi i a poc a poc Francesc ha anat afegint novetats que ningú no s'esperava”.

L'assemblea acaba de començar i és vital que es desenvolupi en clau d'escolta i de diàleg. Segons explica a *Catalunya Cristiana* el sotssecretari de la Secretaria General del Sínode,

Mons. Luis Marín de San Martín, “la virtut bàsica que ens obre la porta per viure el procés sinodal és la humilitat”, per poder acollir “les meravelles de Déu, amb les quals ens sorprenem”.

Mons. Marín està convençut que “el Senyor sempre va més enllà dels nostres plans, que amb freqüència busquen la seguretat humana i tenen una mirada força curta”. L'autosuficiència, la presumpció o l'orgull poden bloquejar aquesta capacitat de sorpresa, per la qual cosa el sotssecretari apunta que “la humilitat ens proporciona els ulls per veure-hi

i orelles per sentir-hi i escoltar; no-més l'humil pot entendre”.

Unes altres claus per al bon desenvolupament de l'assemblea ens les dona Fernando Cordero, periodista i sacerdot membre de la Comissió de Comunicació del Sínode: “El respecte, l'interès per les paraules que hi ha rere cada participant, l'honestetat a l'hora de compartir les diferents postures, parlar amb fonament, però amb experiències concretes que avalen els arguments, sentir-se profundament eclesials i representants del Poble de Déu, deixant de banda egos i interessos o ideologies personals.”

I un aspecte primordial que no cal perdre de vista ens l'ofereix la religiosa de Puresa de Maria, Xiskya Valladares, mare sinodal, quan recorda que “és fonamental anar oberts a la veu de l'Esperit Sant, amb una actitud d'escolta a tothom i sense intencions d'imposar res. Anem a discernir junts el que és millor per a la nostra Església”.

Prèviament a les sessions de treball han tingut lloc dos esdeveniments significatius: una vetlla ecumènica de pregària (30 de setembre) i un recés espiritual (de l'1 al 3 d'octubre). També en declaracions al programa *Sense distància*, el responsable de la fase diocesana del Sínode a l'arquebisbat de Barcelona, Mn. Enric Termes, reconeixia que “tot el camí que hem anat fent està sota l'aspecte de la celebració, de la pregària, d'un compartir a la llum de la nostra fe, però també per estar molt atents al clam que arriba del món”.

ASSEMBLEA INTENSA

En llenguatge col·loquial diríem que l'assemblea es presenta “mogu-deta”, però Mons. Luis Marín s'estima més parlar “d'assemblea intensa i viva”. Li agraden les imatges de l'Església que fan referència a la vida com “Cos de Crist”, “Família de Déu” o “Poble de Déu”. I es pregunta: “En quin punt ens trobem? Què ens falta? Quins són els obstacles? Què hem de fer?” Per això espera i desitja una “assemblea intensa, valenta, arriscada: un testimoni de vitalitat, que renovi l'entusiasme i ens canviï l'esperança”.

Fernando Cordero opina que, si el Sínode realment és mogut per

l'Esperit Sant, hi haurà moltes sorpreses. “Entre els participants hi ha sensibilitats diferents, cultures, procedències, que exercitaran la conversa espiritual com un mètode per sortir d'ells mateixos i acollir el que ve de l'altre i de tot altre. Aquest procés de discerniment donarà fruits insospitats, potser la millor versió de l'Església que està en camí.”

Algunes veus veuen amb preocupació els “terratrèmols” que pot provocar el Sínode. Davant d'aquests temors, Xiskya Valladares fa una crida a la tranquil·litat: “No hi haurà canvis de doctrina, no està previst. Tot i que tots volem el millor per a l'Església, hi ha un sector que fa molt de soroll en contra del Sínode. I entre els membres també n'hi ha que s'identifiquen amb aquest sector. Aquest Sínode en ell mateix és una novetat i com a tal implica resistències.”

Aquestes resistències seran presents al Sínode, dins i fora, per la qual cosa Fernando Cordero creu que la manera d'afrontar-les és “des de l'escolta, el respecte, el diàleg, el contrast i l'aprofundiment dels diferents temes des d'una perspectiva teològica i multidisciplinària que actualitzi —amb les exigències que això comporta— la tradició viva de l'Església i compti activament amb el Poble de Déu”.

A Mons. Luis Marín no el preocupa el fet que hi hagi diferents sensibilitats, criteris i opinions perquè “poden i han de ser motiu d'enriquiment mutu”. No obstant això, assenyala que cal tenir en compte dos criteris: “La varietat és possible si primer hi ha la unitat fonamentada en l'amor i segon, hem de buscar el bé de l'Església des de dins, participant en el diàleg, en el discerniment, en la trobada fraterna, implicant-nos.”

En aquest sentit, subratlla que li fan mal “l'agressivitat i les faltes de respecte, que es fomenti l'odi entre els que som germans en Crist i estimem l'Església, entre els qui resem el parenostre i celebrem l'Eucaristia. Penso que és un veritable escàndol. Si hi ha bona voluntat i caritat, en l'Església, com en una família, podem entendre'ns i ajudar-nos”.

Els atacs al Sínode, al papa Francesc i al seu magisteri són “nocius i inútils, perquè aquest procés és ir-

FERNANDO CORDERO

“Entre els participants hi ha sensibilitats diferents, cultures, procedències, que exercitaran la conversa espiritual com un mètode per sortir d'ells mateixos i acollir el que ve de l'altre”

XISKYA VALLADARES

“Tot i que tots volem el millor per a l'Església, hi ha un sector que fa molt de soroll en contra del Sínode. I entre els membres també n'hi ha que s'identifiquen amb aquest sector”

ENRIC TERMES

“El vot al Sínode vol representar el que hem anat fent al llarg de tot el camí, que és una escolta de tot el Poble de Déu”

CRISTINA INOGÉS

“Hem de mirar de recuperar una Església amb un rostre més amable, d'escolta, d'acollida”

reversible”, afegeix, “és millor que ens hi impliquem, cadascú segons la pròpia sensibilitat, personalitat i vocació, perquè el Sínode sigui veritablement un temps de Déu i puguem obtenir-ne fruits abundants. Si us plau, no siguem mur, no frustrem l’acció de l’Esperit”.

Mn. Enric Termes proposa l’exemple del Concili de Jerusalem, que trobem al capítol 15 dels Fets dels Apòstols: “La clau és en la unanimitat que va sorgir malgrat les divergències i les discrepàncies. El vot al Sínode vol representar el que hem anat fent al llarg de tot el camí, que és una escolta de tot el Poble de Déu sota la base de la ministerialitat de cada realitat, sota el paraigua del nostre gran títol: som fills de Déu pel Baptisme.”

ALGUNS REPTES

L’assemblea sinodal afronta grans reptes, el més gran, segons Xiskya Valladares, és “aconseguir que tots ens sentim Església i que siguem reconeguts pels altres com a Església. Tots tenim un lloc en aquesta gran família i tots tenim alguna cosa a aportar-hi des de la comunió”.

La sinodalitat és una cosa que cal “redescobrir i fer aterrar”, ens explica Fernando Cordero, “inserir-la en el nostre ADN dels Fets dels

Apòstols, com a impuls dinamitzador i missioner per a l’Església universal, capaç d’acollir els desafiaments i esperances del món actual”.

El Sínode és un esdeveniment espiritual, un camí de discerniment sota el guiatge de l’Esperit Sant, que condueix a la reforma de l’Església. Com a “reforma” entenem, apunta Mons. Luis Marín, la capacitat de “tornar a la ‘forma original’ de l’Església, que no és cap altra sinó Crist Jesús. No es tracta d’una Església tancada en ella mateixa, en les seves seguretats, sinó inserida en la història, en un temps concret, en una cultura determinada. I la nostra missió és la de testimoniar, evangelitzar, ser Crist enmig del món”.

I si parlar de reforma ja cou en segons quins ambients eclesials, si, a més, hi afegim la paraula “dona”, “l’escàndol” està garantit.

En aquest Sínode, Francesc ha tingut la “gosadia” de conferir el vot a 54 dones. Per a Xiskya Valladares, aquesta decisió suposa “agraïment, responsabilitat i oportunitat. Penso que el Papa ha volgut que en aquest Sínode hi estiguéssim ‘tots, tots, tots’ representats tal com va repetir diverses vegades a Lisboa. Perquè l’Església som tots els batejats. El paper de la dona és molt més important del que se li ha reconegut en altres temps i penso que és un camí de no-retorn”. La participació de les

Tots tenim un lloc a l’Església, ha repetit el papa Francesc en moltes ocasions.

“Somio una Església més fraterna”, desitja Mons. Luis Marín de San Martín.

Yandy Fernández

dones en aquesta assemblea sinodal suposa “la frescor de l’Esperit”, en paraules de Fernando Cordero.

Que 54 dones tinguin dret a vot és una dada significativa, destaca Mons. Luis Marín, perquè visualitza la presència de la dona en les estructures i institucions eclesials. Pel que fa a la participació femenina en la vida de l’Església en general, insisteix que “les dones poden i han d’assumir tota la responsabilitat possible. Evidentment, aquesta participació ha d’arribar també als llocs de responsabilitat en l’Església. Penso que s’estan fent passes significatives i el Papa ha estat molt clar al respecte”.

LAICS A L’AVANTGUARDA

La sinodalitat exigeix compromís, audàcia, generositat... i en moltes ocasions els laics són capdavanters en aquests aspectes.

Preguntem al sotssecretari de la Secretaria General del Sínode sobre aquesta qüestió i ens comparteix que “la sinodalitat exigeix deixar-nos guiar per l’Esperit Sant, amb tot el que suposa de pèrdua de seguretats, desarrelament i sortida cap a un horitzó que no controlem; però també de comunió, dinamisme, fecunditat i esperança”.

En aquestes exigències, reconeix, “probablement són els laics els que mostren un dinamisme més gran i implicació. De les síntesis sinodals emergeix l’alegria de molts laics per sentir-se escoltats, per ser part corresponsable en l’Església, per ser tinguts en compte en una Església que, encara, ha de superar el clericalisme. Per a mi, és una veritable alegria sentir la seva força i la seva ajuda, com a companys de camí”.

Per a Cristina Inogés, tots “tenim un lloc a l’Església i hem de mirar

de recuperar una Església amb un rostre més amable, d’escolta, d’acollida, on la paraula ‘no’ no sigui la primera que se senti quan algú truca a la porta”.

Som als inicis de l’assemblea sinodal, però es respira en l’ambient les ganes que sorgeixi una Església “inclusiva i que visqui la comunió que Jesús ens va demanar”, somia Xiskya Valladares, “i que doni resposta als grans interrogants de l’ésser humà d’avui. Una Església com la que Jesús ens va ensenyar: no del costat del poder, sinó de les seves víctimes; no del costat de les riqueses, sinó dels més necessitats; no del costat dels violents, sinó dels que pateixen per causa de la justícia”.

El camí sinodal continua en marxa, cap a una “Església dels Fets, on els germans i germanes estan junts, enmig de les circumstàncies diverses que els envolten”, desit-

Els missioners digitals i els seus seguidors estan representats al Sínode per Xiskya Valladares.

ja Fernando Cordero, “sense por, superant les inèrcies i deixant-se endur per l’Esperit de Jesús, per ser sal i llum, espatlla per acollir i mans per servir, peus que saben posar-se a les sabates de l’altre per entendre’l, cors que animen enmig de la soledat i la desesperança o, fins i tot, veus que es fan ressò de Déu enmig del silenci del món”.

I el somni de Mons. Luis Marín de San Martín? “Una Església que és llar, en la qual un se sent a casa.

Experta en humanitat perquè camina en el món, sense ser del món. Coneixedora del temps, lloc i cultura en la qual s’insereix i on comunica l’Evangeli amb la paraula, l’acció i el testimoni de vida. Somio una Església més coherent, més viva, més lliure, més senzilla, més valenta, més arriscada, més fraterna, més solidària, més entusiasta, més dinàmica, més alegre. Es va fent realitat a mesura que caminem; va creixent, com el fruit de la petita llavor.”

LUIS MARÍN
**“La sinodalitat exigeix
 deixar-nos guiar per
 l’Esperit Sant, amb
 tot el que suposa de
 pèrdua de seguretats,
 desarrelament i sortida
 cap a un horitzó que no
 controlem”**

LUCIA
MONTOBIO
CAMPA
Periodista

Els inuits van ser els primers a documentar la tragèdia de l'expedició de Sir Franklin

Perduts a l'Àrtic

L'Àrtic em fascina. Quan trobo una revista, un llibre o un documental que parla d'aquesta regió, m'atrapa. Una àrea situada al voltant del Pol Nord, amb una gran quantitat de gel, temperatures fredes extremes. I amb una vegetació i fauna que hi sobreviu. Acaba de sortir el documental *Explorer: perduts a l'Àrtic*.

L'audiovisual recupera la història de Sir John Franklin, que va salpar d'Anglaterra el 1845, amb dues antigues naus de guerra: el Terror i l'Erebus, i 128 tripulants. Cercaven el pas del nord-oest, una ruta marítima pel nord del Canadà que connectés l'oceà Atlàntic amb el Pacífic. Sabien que obrir aquest camí seria cabdal per als intercanvis comercials entre Europa i Àsia.

No sobreviuria ningú dels engrescats en aquesta expedició.

Quan van desaparèixer, es van succeir equips que viatjaven cap a l'illa de Guillem amb l'esperança de trobar informació sobre: què va passar?, en quines condicions va viure la tripulació?, com van morir?

El grup d'exploradors que protagonitza *Perduts a l'Àrtic* busca la ubicació de la tomba de Sir Franklin. Entre els que parlen davant de la càmera, hi ha un inuit de la regió. En una de les seves declaracions afirma que Sir Franklin i la seva tripulació es podrien haver salvat si s'haguessin deixat ajudar per ells.

Els inuits van ser els primers a documentar la tragèdia de l'expedició de Sir Franklin. En les seves llegendes i relats orals, es descrivia com els vaixells van quedar atrapats a la glacera i els homes van haver de saltar i abandonar les embarcacions.

Els inuits ja habitaven les regions àrtiques i subàrtiques, tenien (i tenen) una cultura rica i adaptada al clima extrem. Des d'un inici van crear eines especialitzades per a la caça o la pesca. Durant l'hivern, construïen iglús per protegir-se del fred. L'entrevistat opina, sense recança, que Sir Franklin i la seva tripulació volien tenir èxit en solitari. Sense que res pogués fer pensar que els inuits els havien ajudat a sobreviure.

Van preferir la mort a acceptar la fragilitat.

V

VIDA ECLESIAL

Aquesta setmana el **Papa** visita **Marsella**, entrevistem el **bisbe de Solsona i pare sinodal, Francesc Conesa**, celebrem les festes de **Santa Tecla** i de la **Mare de Déu de la Mercè** i assistim al seminari dels **treballadors cristians d'Europa** a Barcelona

El Papa demana als països europeus una acollida més gran

Francesc dona la cara pels migrants a Marsella

RODRIGO MORENO QUICIOS
CORRESPONSAL A ROMA

Tan bon punt va aterrar a Marsella el 22 de setembre, la primera cita del Papa va ser amb la Mare de Déu. Només uns minuts després d'haver arribat a França es va adreçar a Nostra Senyora de la Guàrdia, una basílica construïda sobre un penya-segat perquè els mariners puguin encomanar-se a la Bonne Mère, la Bona Mare, que és com els marselesos s'adrecen a la Mare de Déu. Dins del temple, ple de rèpliques de barques que han naufragat a la zona, Francesc va resar amb el clergat local i l'arquebisbe de la ciutat, Jean-Marc Aveline. Els va demanar d'adoptar una mirada com la de Jesús, "que va de dalt a baix, però no per jutjar sinó per alçar el qui és a terra".

En aquest cas concret, els refugiats i migrants econòmics que truquen a les portes d'Europa, ja que aquest va ser l'eix central del seu 44è viatge apostòlic. És el motiu pel qual va escollir Marsella com a destí, perquè aproximadament la meitat dels seus 860.000 habitants són musulmans, la majoria provinents de Tunísia i Algèria.

Després de la pregària a la basílica, Francesc va protagonitzar un altre moment de pregària amb altres denominacions religioses, al monument que la ciutat ha erigit als mariners i migrants desapareguts al mar. Francesc va insistir a "no habituar-se a considerar els naufragats com a simples notícies ni els morts al mar com a xifres". I va subratllar que, "davant d'un drama així, no serveixen les paraules". Visiblement emocionat, va demanar "humanitat, silenci, plor, compassió i pregària".

"QUI ES JUGA LA VIDA AL MAR NO ENVAEIX"

El 23 de setembre Francesc va tenir un encontre molt breu amb el

president de la República Francesa, Emmanuel Macron, i va anar al Palau Pharo per clausurar la tercera edició de les Trobades de la Mediterrània. És la gran aposta del Vaticà per desactivar la polarització a la regió i generar unitat entre els cristians. També per formar joves líders que sàpiguen col·laborar entre ells, tot i que professin credos diferents. La primera edició va ser a Bari el 2020, la segona a Florència el 2022 "i la de Marsella va tenir com a objectiu animar la societat civil i els polítics a abordar els problemes" que actualment pateix la regió, ha explicat el cardenal Joan Josep Omella, arquebisbe de Barcelona, en una entrevista per a *La Croix*.

"On hi ha precarietat hi ha criminalitat, on hi ha pobresa material, educativa, laboral, cultural i religiosa, s'aplana el terreny a les màfies i al tràfic il·legal", va denunciar Francesc al tancament d'aquestes reunions, i no va tenir por d'assenyalar els problemes que pateixen les ciutats en les quals no es produeix un procés correcte d'acollida. "El compromís de les institucions no és suficient, necessitem una sacsejada de consciència per dir 'no' a la il·legalitat i 'sí' a la solidaritat", va demanar. I va aclarir que "qui es juga la vida al mar no envaeix, busca acollida".

"Aquesta no és una novetat dels darrers anys ni aquest Papa vingut de l'altre costat del món és el primer d'abordar-la amb urgència i preocupació: l'Església parla amb to sentit des de fa més de 50 anys", va reivindicar Francesc, el qual va animar a bolcar-se en l'acollida perquè "portarà esforç, però, mirant a llarg termini, ens prepara per a un futur que, ho vulguem o no, serà junts o no serà". Això sí, recalcant un matís, evitar la temptació de la simple assimilació "que no té en compte les diferències, roman rígida en els seus

PAPA FRANCESC

"Necessitem una sacsejada de consciència per dir 'no' a la il·legalitat i 'sí' a la solidaritat"

ESGLÉSIA EN SORTIDA

Trucada des de la presó

La seva veu entretallada pels sanglots em posa en estat d'alerta. És una antiga amiga de Wad-Ras —la presó de dones a Barcelona— que, després del judici, ha estat traslladada a un altre centre penitenciari, condemnada a un bon grapat d'anys.

Entre llàgrimes i silencis angoixants m'exposa la seva visió dels fets. Jo no tinc el coneixement necessari de tot el procés, ni de la seva culpabilitat ni de la seva parella, ni de la decisió de la justícia. No puc ni he d'opinar. La meua tasca és acompanyar i consolar, sense judicar, que no em pertoca. El "delicte" o la "culpa" —que no sempre coincideix— no és cosa meua. És de la seva consciència, de Déu i del jutge.

Jo només tinc a l'altre costat de la línia telefònica una dona feta pols pel dolor, l'angoixa d'estar separada de la seva filla petita —a càrrec de l'àvia— i de pensar en el grapat d'anys d'aïllament a la presó.

Malgrat que ella fa recaure totes les culpes en la seva parella i se sent menyspreada per la justícia, en el fons també sent en la seva consciència el pes d'uns fets més o menys conscients. I jo no puc deixar de patir per ella i per tantes víctimes d'elles mateixes. Sí, ho vaig aprendre molt bé en els més de trenta anys d'anar cada setmana a les presons.

Allà vaig conèixer un dels dolors més grans de l'ésser humà: la culpabilitat de qui, en crear víctimes amb la seva conducta, s'ha constituït en la víctima principal. Els altres han estat víctimes d'un altre.

Ell, de si mateix. I d'aquesta víctima mai no se'n podrà separar...

M. VICTÒRIA MOLINS, S.T.J.

Religiosa teresiana

Francesc va clausurar la tercera edició de les Trobades de la Mediterrània.

propis paradigmes, augmenta les distàncies i provoca la guetització que augmenta l'hostilitat i la intolerància".

Preguntat per *La Croix* per aquestes declaracions del Papa, el cardenal Omella afirma que Francesc "ha dit a Europa: viviu en una societat del benestar i cal pensar en els pobres. Mireu Mongòlia, Ucraïna, el Marroc i la resta d'Àfrica. Això us afecta, i el Papa us anima ocupar-vos-en".

Després de la cloenda d'aquesta entrega de les Trobades de la Mediterrània, Francesc va mantenir una segona reunió de més durada amb Emmanuel Macron, tot i que sense càmeres. I després, la Missa a l'Orange Vélodrome, on Francesc va posar

la Visitació de Maria a Elisabet com a model als cristians que vulguin acollir bé els qui arriben als seus països. Els va demanar que imitessin l'alegria de sant Joan Baptista, el qual va saltar d'alegria al si de la seva mare en veure Maria. Va elogiar aquesta actitud en contraposició al "cor pla, fred i acomodat en el seu viure quiet, que es blindava en la indiferència, es torna impermeable i s'endureix insensible a tot i a tothom". Finalment, va assenyalar com a remeja aquesta apatia l'obertura del cor envers els migrants. "Les nostres ciutats, on conviuen cultures i religions diferents, poden plantar cara a aquesta exacerbació de l'egoisme i el tancament que acaba produint soledat i patiment."

“EL PAPA VOL QUE EL SÍNODE NO SIGUI NOMÉS DELS BISBES, SINÓ DE TOTA L'ESGLÉSIA”

Francesc Conesa, bisbe de Solsona, és pare sinodal a proposta de l'episcopat espanyol

IGNASI MIRANDA I MACIÀ GRAU

REDACCIÓ

Foto: Bisbat de Solsona

El 4 d'octubre comença l'Assemblea General Ordinària del Sínode dels Bisbes, amb el lema “Per una Església sinodal: comunió, missió i participació”. Un dels seus participants és el bisbe de Solsona, Francesc Conesa, president de la Subcomissió de Relacions Interconfessionals i Diàleg Interreligiós de la Conferència Episcopal Espanyola i també responsable d'Ecumenisme i Relacions Interreligioses a la Tarraconense.

Com a pare sinodal a proposta de l'episcopat espanyol, el mes de setembre el bisbe Conesa va ser entrevistat pel periodista Ignasi Miranda al programa *Sense distància* de Ràdio Estel.

Què representa per a vostè la participació en aquesta Assemblea General Ordinària del Sínode dels Bisbes?

Em fa molta il·lusió, perquè és una molt bona experiència d'Església, de comunió, i ens servirà per conèixer la realitat d'altres Esglésies arreu del món. Per aquest motiu, agraeixo molt que els meus companys bisbes m'hagin elegit com a representant en aquest Sínode.

El Papa ha parlat de la sinodalitat també entre les religions, davant d'alguns reptes fonamentals i de consens. De quina manera aquest Sínode pot enfortir el diàleg interreligiós i l'ecumenisme entre els cristians?

En aquest Sínode es té molt present que quan parlem de l'Església no estem parlant només dels catòlics, perquè tots els batejats en formen part, com per exemple els protestants o els ortodoxos. El Papa, des del principi ha volgut donar veu i escoltar tothom, i ja ha iniciat aquest camí. Dins el Sínode, tindrem grups de treball específics per tractar els temes ecumènics i també el diàleg interreligiós. De fet, jo estic en un d'aquests grups de diàleg interreligiós i ecumenisme, perquè és un tema que ens interessa molt.

Com pot combinar l'Església catòlica la defensa d'unes veritats, com són les de la fe cristiana, amb l'obertura als germans d'altres religions?

Aquesta realitat està molt ben explicada al Concili Vaticà II. Som una comunitat de batejats, que caminem

plegats cap a Déu. Al dogma ja apareix aquesta convicció que diu que tots els batejats formen part de l'Església, encara que no tinguin la mateixa fe i que el seu dogma no coincideixi amb el nostre. Per això hem de buscar camins per trobar-nos, per sentir que, efectivament, tots som l'Església de Déu. D'altra banda, hi ha un altre aspecte que explica molt bé el Papa, que té a veure amb el diàleg. El diàleg amb l'altre no significa cedir en les teves creences, es pot fer entre dues persones que estan convençudes de les seves creences. Però si tu amagues el que creus de veritat, o si ho vas dissimulant, llavors no hi pot haver un diàleg autèntic, ja que es necessiten com a punt de partida les conviccions pròpies.

Què en pensa, de la diversitat històrica d'aquesta assemblea general del Sínode, en la qual participen 54 dones i un nombre important de membres no són bisbes?

És una molt bona experiència. Precisament, conec alguns dels representants d'Espanya que hi prenen part, i estic molt content de compartir amb ells i elles aquesta reflexió que és el Sínode. Estem clarament en un procés de canvi, perquè fins ara era el Sínode dels bisbes, i el Papa vol fer un Sínode de tota l'Església. Estem en aquest procés de transformació, i per això també hi han de participar els laics, els religiosos i els sacerdots.

Fins a quin punt l'acollida de l'Església a tothom, incloent-hi famílies trencades i altres realitats, pot enfortir el treball per la

unitat dels cristians i el diàleg interreligiós?

L'acollida és un valor fonamental, i és un tema molt present al Sínode. Falta decidir com ha de ser l'acollida a totes aquestes persones, perquè la sensibilitat en aquests temes és molt diferent dins de l'Església, però és un valor fonamental.

Quines prioritats s'ha marcat o creu que són més rellevants per a aquest curs a la diòcesi de Solsona?

El més important és que treballarem per elaborar un document que serveixi com un pla d'evangelització. Per fer-ho, abans necessitem escoltar què diu el poble de Déu, la gent. Si tot va bé, intentarem aprovar un nou pla de pastoral al final de curs.

“ Al Sínode hi ha grups de treball específics per tractar els temes ecumènics ”

“ El diàleg amb l'altre no significa cedir en les teves creences ”

“ L'acollida és un valor fonamental, i és un tema molt present al Sínode ”

“Santa Tecla, defensora de la fe genuïna i autèntica que ens ve dels orígens apostòlics”

L'arquebisbe Joan Planellas en l'ofici de la Patrona

Tarragona va celebrar el 23 de setembre la diada de la copatrona de la ciutat, santa Tecla. Al matí la catedral metropolitana es va omplir de gom a gom de fidels i tarragonins per assistir a l'ofici solemne, presidit per l'arquebisbe de Tarragona, Joan Planellas, i amb l'assistència de les autoritats civils, encapçalades per l'alcalde de la ciutat, Rubén Viñuales.

L'acte litúrgic es va iniciar amb el trasllat en processó de la relíquia del braç de santa Tecla, des de la seva capella lateral de la catedral fins a l'altar major, moment en què es va iniciar la missa pontifical, amb sosteniment dels

cants per part del Cor i Orquestra dels Amics de la Catedral, dirigits per Jaume Gené, i orgue.

En l'homília, l'arquebisbe Joan va fer un ampli repàs sobre els orígens de santa Tecla i del seu patronatge a Tarragona, prenent, entre d'altres, algunes dades del treball fet a la Universitat Rovira i Virgili, publicat recentment, sobre l'arribada a Tarragona del braç de Santa Tecla, fa 700 anys. D'aquí es desprèn que el primer document de la història de Tarragona on apareix una menció explícita a santa Tecla és la butlla del papa Urbà II *inter primas Hispaniarum* l'any 1091, en què insta al restabliment de la dignitat metropolitana de l'Església de Tarragona i en la qual es fa referència expressa a la festivitat de santa Tecla.

L'arquebisbe Planellas va anar desgranant, al llarg de la història, la vinculació de Tecla amb Tarragona fins a arribar al segle XXI, tot afirmant que “nosaltres som els hereus d'aquesta història que, a més dels àmbits eclesiàstics, esdevingué la festa antropològica per excel·lència”.

Davant d'aquest llegat, en què santa Tecla apareix “com a defensora de la fe genuïna i autèntica que ens ve dels orígens apostòlics”, l'arquebisbe Joan va recordar les lliçons espirituals i pastorals que se'n deriven: “Com es va fer en la restauració de la seu metropolitana, tenim la necessitat de retornar als nostres orígens cristians, a l'època apostòlica. D'aquí les reformes estructurals i també espirituals dels moments que vivim.” Posteriorment, el prelat va afegir que “el Sínode és a la base de la reforma de l'Església de casa nostra: les Unitats Pastorals, la reforma dels arxiprestats i les prioritats pastorals”.

En finalitzar la missa, i abans d'impartir la benedicció apostòlica, l'arquebisbe Joan Planellas, fent efectiu l'acord pres pel Capítol de la Catedral, va lliurar un fragment de la relíquia de santa Tecla a la parròquia del barri de Camp Clar, dedicada a l'advocació de la santa, i a Mons. Timotei, bisbe d'Espanya i Portugal de la Metropolia Ortodoxa Romanesa, per a la parròquia de Santa Tecla de Sabadell.

JOAN BORONAT
TARRAGONA
Foto: Joan Boronat

L'arquebisbe amb la relíquia del braç de santa Tecla.

Va fer una crida als ciutadans a ser “portadors d’esperança i de vida a la nostra ciutat i al nostre món”

El cardenal Joan Josep Omella presideix la missa pontifical de la Mare de Déu de la Mercè

MAC

BARCELONA

Foto: Agustí Codinach

El cardenal Joan Josep Omella, arquebisbe de Barcelona, va presidir diumenge 24 de setembre la missa pontifical de la Mare de Déu de la Mercè a la basílica de la patrona de Barcelona. Un sol radiant va donar la benvinguda a totes les persones que van voler participar a l’ofici religiós amb motiu de la solemnitat de la Mare de Déu de la Mercè, patrona també de la Província Eclesiàstica de Barcelona, de les institucions penitenciàries i dels captius. L’Eucaristia va ser transmesa en directe, com cada any, per Ràdio Estel.

Durant l’homilia, el cardenal va dir que “no podem oblidar que el primer deure d’un creient és sempre escoltar”. I es va preguntar: “A qui escoltem nosaltres, homes i dones del segle XXI?” Més endavant, va constatar el següent: “Que poc escoltem el que ens diu el Senyor! De vegades tenim por quan escoltem el que Déu ens demana, en veure que va contra corrent, contra el pensament establert.”

L’arquebisbe de Barcelona va posar com a exemple sant Pere Nolasc, el qual “va escoltar la veu de Déu i va anar contra corrent”. L’any 1203 va iniciar una obra de redempció de captius. “Va transformar el seu negoci i va esdevenir un comerciant al servei de

El cardenal va demanar en l’homilia d’escoltar més el Senyor.

la dignitat de les persones”, va posar en relleu el cardenal Omella. “Aquest esperit que va moure inicialment sant Pere Nolasc i tots els fundadors de l’orde mercedari —va assegurar— continua encara molt viu.”

“Tenim molts reptes, molta feina per fer, però no tinguem por i fem tot el que Jesucrist ens digui. Seguim el seu manament a l’amor que ompli de vida i esperança la nostra societat.” El cardenal Joan Josep Omella va acabar l’homilia amb aquestes paraules: “Que la Mare de Déu de la Mercè ens ajudi a ser instruments d’amor i portadors d’esperança i de vida a la nostra ciutat i al nostre món.”

L’ofici solemne va tenir, com a

concelebrants principals, els bisbes de Sant Feliu de Llobregat i de Terrassa, Mons. Agustí Cortés i Mons. Salvador Cristau, respectivament; els bisbes auxiliars de Barcelona, Mons. Javier Vilanova i Mons. David Abadías, i el rector de la basílica de la Mare de Déu de la Mercè, el mercedari Fermín Delgado, entre molts altres preveres i diaques.

Entre les autoritats polítiques i representants de les diverses institucions i administracions, va destacar la presència de Jaume Collboni, alcalde de Barcelona. L’animació musical va anar a càrrec de la Coral Càrmina, que enguany celebra els seus cinquanta anys de vida.

El MTCE ha celebrat el Seminari i l'Assemblea a Barcelona del 21 al 24 de setembre

Treballadors cristians d'Europa demanen intensificar la democràcia i l'estat de dret

JOAN ANDREU PARRA

BARCELONA

Foto: Mercè Solé

Desigualtat, drets socials en entredit, precarització laboral, complexitat del fet migratori, desafecció política i creixement dels populismes i de l'extrema dreta. Aquesta mena de tempesta perfecta que plana sobre la vella Europa ha portat el Moviment de Treballadors Cristians d'Europa (MTCE) a reflexionar sobre la qüestió en el seu seminari anual que s'ha celebrat a Barcelona del 21 al 24 de setembre i que ha comptat amb l'Acció Catòlica Obrera (ACO) com a moviment amfitrió i com a centre neuràlgic la residència salesiana de Martí Codolar.

L'Estat de Dret i una democràcia que funcioni com a requisit previ per a la prosperitat social. *El paper de les organitzacions de treballadors* ha estat el títol del simposi que ha pres el format de "revisió de vida". A la cita internacional hi han participat diverses autoritats com Carles Armengol, director general d'Afers Religiosos de la Generalitat; Anna Salvador, tècnica de l'Oficina d'Afers Religiosos de l'Ajuntament de Barcelona, i Antonio Aranda, director del departament de Pastoral del Treball de la Conferència Episcopal Espanyola.

Durant el seminari, la cinquantena de participants han visitat tres llocs emblemàtics de l'acció social de l'Església a Barcelona i on hi ha militants de l'ACO implicats: El Lloc de la Dona, la Fundació Migra Studium i l'Hospital de Campanya de Santa Anna. En acabat s'ha fet una visita cultural a la basílica de Santa Maria del Mar, acompanyada pel seu rector Mn. Salvador Pié.

*Olinda Marques,
copresidenta de l'MTCE,
amb Josep Jiménez
Montejo, consiliari general.*

EUCARISTIA PRESIDIDA PEL BISBE SERGI GORDO

"Tinguem fixa la mirada en l'iniciador de la fe i qui li dona acompliment: Jesús. Des de la Pastoral Obrera, continueu amb paraules i gestos de consol i ànim. Si us plau, no perdeu les forces", ha demanat el bisbe Sergi Gordo, responsable de la Pastoral Obrera i l'Apostolat Seglar a la Conferència Episcopal Tarraconense, que es va desplaçar des de la seva nova diòcesi de Tortosa, per estar present a l'inici de l'Assemblea de l'MTCE i presidir l'Eucaristia amb què es posava fi al seminari. "Els moviments de Pastoral Obrera d'Europa que us heu reunit a Barcelona sou signe de sinodalitat viscuda. Hem de portar la bona nova de l'evangeli als ambients obrers. Aquí teniu un germà per caminar junts", s'ha ofert el prelat.

Finalment, el bisbe Sergi, que ha fet part de l'homília en alemany (idioma que coneix pels seus anys d'estudi a Munic), ha subratllat que l'MTCE "rep la crida del Senyor a sembrar llavors d'esperança en la pràctica democràtica dels nostres països d'Europa".

MONS. SERGI GORDO

"Rebeu la crida del Senyor a sembrar llavors d'esperança en la pràctica democràtica dels nostres països d'Europa"

LLEIDA

Jornada de l'Enviament

La catedral de Lleida va acollir el 21 de setembre la celebració de la Jornada de l'Enviament. Preveres, membres de la vida consagrada, catequistes, professors de Religió, docents de centres catòlics o responsables d'espai, entre altres col·lectius, es van comprometre a fer-se partícips de la feina d'evangelització a la diòcesi.

VIC

Celebrats els exercicis espirituals per al clergat

Del 28 d'agost al 2 de setembre van tenir lloc a Sant Nazari (Lluçanès), casa nadiua de la venerable Caterina Corominas (fundadora de les Germanes Josefines de la Caritat), els exercicis espirituals per a preveres i diaques del bisbat de Vic. Van assistir-hi quinze preveres i el bisbe Romà. Els predicà Mn. Marc Majà, vicari general de Solsona.

TORTOSA

Primeres confirmacions del bisbe Sergi

El dissabte 16 de setembre set adolescents i joves de la parròquia de Sant Joan Baptista del Lligallo del Gànguil van rebre el sagrament de la Confirmació, alguns d'ells van participar aquest estiu en la JMJ. Van ser les primeres confirmacions al bisbat del nou pastor Mons. Sergi, qui animava els joves a deixar que la força de l'Esperit Sant actuï en ells i en la seva vida de cada dia.

URGELL

Formació de Mestres i Professors de Religió a la Seu d'Urgell

Una quarantena de mestres i professors de Religió del bisbat d'Urgell es van trobar el dissabte 23 de setembre, a la sala d'actes del Seminari diocesà, en un curs de formació permanent organitzat per la Delegació d'Ensenyament. El curs va ser impartit per Antonio Roura, director de la revista *Religión y Escuela*, editada per SM-PPC, que enguany commemora el 40è aniversari.

SANT FELIU DE LLOBREGAT

Primer Escrutini Baptismal d'unes comunitats neocatecumenals

El diumenge 24 de setembre, el bisbe Agustí Cortés va presidir, a la casa d'espiritualitat Mare Ràfols de Vilafranca del Penedès, el ritu del Primer Escrutini Baptismal dels germans d'unes comunitats neocatecumenals de la parròquia de Sant Josep Obrer de Sant Boi de Llobregat.

TERRASSA

Pelegrinatge de l'Hospitalitat de Lourdes

El bisbe Salvador Cristau va presidir el pelegrinatge interdiocesà de l'Hospitalitat de Lourdes al santuari de Lourdes entre els dies 21 i 24 de setembre. Va presidir les celebracions i va acompanyar especialment els malalts i els hospitalaris.

SOLSONA

Admissió a ordes del seminarista Jacob Budz

El dissabte 23 de setembre, a la parròquia de Vilanova de Bellpuig, Jacob Budz, seminarista veí de Vilanova, va ser admès a ordes. Per aquest ritu, l'Església accepta i reconeix de manera pública i formal que el candidat està fent un bon camí de discerniment vers el sagrament de l'orde. La missa va ser presidida pel bisbe Francesc.

GIRONA

Blanes celebra la 20ena edició de la Missa de l'Alba

Més de 250 persones es van aplegar, el diumenge 24 de setembre, en la 20ena edició de la Missa de l'Alba a la platja de Sa Palomera de Blanes. Es tracta d'una missa que comença de fosc, a les set del matí, i en el decurs de la celebració es pot contemplar la sortida del sol a l'horitzó. Un altre element singular és que l'altar se situa damunt d'una barca.

TARRAGONA

Centenars de persones celebren la festa de la Mare de Déu de Misericòrdia a Reus

La plaça del Santuari es va omplir de gom a gom el matí del dia 25 de setembre amb motiu de la celebració eucarística en la solemnitat de la Mare de Déu de Misericòrdia, a Reus. A l'homilia, l'arquebisbe Joan va implorar a Maria "que demani Misericòrdia per a nosaltres al seu Fill Jesucrist, perquè sentim que vivim i transitem per moments convulsos".

**DAVID
GARCÍA
GIMENO**
Director FEP
Mare de Déu de la Salut

AULA EDUCATIVA

Inici de curs, escoles que acullen i mestres que acompanyen

És fonamental que els alumnes sentin en tot moment que estem al seu costat

Començar un nou curs és sempre un moment especialment màgic. Des que era petit, la nit abans del primer dia d'escola m'envaeix un conjunt incontrolable d'emocions. Les ganes, els nervis i la il·lusió no em deixen dormir pensant en com anirà el primer dia de classe, un sense fi de preguntes em venen al cap: com s'adaptaran els nous alumnes a l'escola, com tornarà de l'estiu aquell alumne, aconseguiré a

final de curs els objectius que m'hauré proposat...

Aquest reguitzell d'emocions demostra la necessitat de començar bé el curs. Així, és molt important rebre i acollir, ja des del primer dia, tots els alumnes amb els braços oberts i oferir-los una escola amable, respectuosa, atenta i acollidora. Una escola confortable i que acompanyi, un espai que faci sentir els alumnes "com a casa". És fonamental que els alumnes sentin

en tot moment que estem al seu costat.

Aquest acompanyament, però, ha d'anar més enllà de l'inici de curs. Ha de ser un acompanyament diari i constant durant tota l'etapa de l'escolaritat que segur que acabarà influint-los tota la vida. Tots tenim un professor o professora en el disc dur que ens ha marcat en el cap i en el cor i que ens acompanya durant tota la vida.

Que tinguem totes i tots un molt bon curs, siguem feliços!

**MERITXELL
PLANA**

Activista, comunicadora i
catequista de Santa Tecla de
Barcelona

FAMÍLIA, ESSLÉSIA DOMÈSTICA

Ser competitius en amor

Com fer entendre a la societat del jo que sense la
comunitat seríem incapaços de sobreviure?
I que ens hem d'estimar els uns als altres

Hem començat un nou curs i com a temps de nous propòsits em pregunto què em depararà. Un d'aquests, que visc amb passió, és el de treballar per prevenir els casos de bullying a les aules. Com a activista i voluntària de l'Associació per a la Prevenció de l'Assetjament Escolar tinc la mala fortuna de ser testimoni de les desgràcies personals que sovint viuen les famílies del nostre entorn. Aquelles que fan patir de ben endins i que t'avergonyeixen d'explicar a la societat-de-l'aparença actual i que et desesperen per la impotència que et fan sentir.

L'assetjament escolar és l'escarni i la violència continuada que es fa sobre un nen o una nena en el marc escolar i extraescolar. Un patiment que té un origen incert o més ben dit multifactorial en el qual hi ha menors a qui se'ls destrossa la vida. Els uns no ho superaran mai, d'altres deixaran de confiar en

l'ésser humà i la majoria intentarà a tota costa que no els afecti. Directament o indirectament faran passar per normal allò que els ha fet mal. I d'aquí a l'"això és una cosa de nens" hi ha un pas molt petit.

El segon dia d'escola en Lluís va tenir un atac d'ansietat, la Tània ja torna a prendre els antidepressius, els pares de la Carla es plantegen fer un *homeschooling* perquè la seva filla no hi vol tornar, l'Àdam no dorm des que va començar l'escola i en Guillem ja s'ha autolesionat i porta els braços plens de cicatrius que mira d'amagar amb aquella samarreta de cotó fina que no li fa passar tanta calor. Ells només són uns quants, els que ens arriben, els que coneixem amb noms i cognoms perquè hem rebut cartes i *e-mails* plens de desesperança cercant una solució. I em sap greu dir-los que quan el mal està fet, difícilment podem fer res més que allunyar-nos del foc. I ens quedem afònics de repetir que només amb la prevenció podem fer front a aquesta

xacra. Però això vol dir ser generós i anar a contracorrent.

La societat de la immediatesa no permet una solució basada a posar els fonaments del canvi sense tenir la certesa que se'n podran felicitar. Com fer entendre a la societat del jo que sense la comunitat seríem incapaços de sobreviure? I que ens hem d'estimar els uns als altres.

Són molts pares i mares que carreguen a l'escola tota esperança i responsabilitat del futur dels seus fills. Com si l'educació no fos inherent a la família, com si ser els millors en matemàtiques, medi o anglès fos l'únic important per triomfar a la vida, com si ser competitius fos garantia de felicitat.

No sé si me'n sortiré en els meus propòsits, però sí que tinc clar que la meva carrera personal passa per fer entendre a tothom que per lluitar contra la majoria dels despropòsits, injustícies i mals que patim com a societat només ens cal una cosa: ser competitius en amor.

REFLEXIÓ

La celebració del Sínode a Roma demana una recepció de la sinodalitat com a element decisiu per a l'Església

CONSCIÈNCIA I PRAXI SINODALS

**ARMAND
PUIG I TÀRRECH**

President de l'AVEPRO (Santa Seu)

El Sant Pare ha decidit convocar un Sínode sobre la sinodalitat dos anys consecutius: octubre de 2023 i octubre de 2024. La raó es troba en l'objectiu mateix. Dur a terme una gran assemblea del poble de Déu, presidit pels seus pastors, els bisbes, sobre la construcció d'una Església dialogal requereix una metodologia de diàleg, que faciliti l'intercanvi de parers i la construcció progressiva d'una *mens communis*. Això demana temps i esforç. Cal aquella sedimentació que ve donada per l'acció de l'Esperit, la qual no és mai ràpida i, menys, precipitada. El mètode i els continguts demanen, doncs, un temps llarg de reflexió, també durant l'interval que separarà les dues sessions del Sínode.

Voldria recordar el Concili Tarraconense del 1995, que va desenvolupar-se durant vuit caps de setmana, a més de les sessions d'obertura i cloenda. Val a dir que també allí la metodologia anava d'acord amb els continguts, ja que calia escoltar el poble de Déu, presidit pels seus pastors, i auscultar tot allò que l'Esperit anava suscitant en els pares i mares conciliaris. Les més de dues-centes persones que van formar, en aquella ocasió, l'assemblea conciliar, entre homes i dones, van experimentar la fusió entre invocació i reflexió, entre pregària i resolucions, mentre creïa un cos doctrinal que era un ressò del Concili Vaticà II. Les esglésies amb seu a Catalunya van viure una experiència eclesial profunda, precedida d'una amplíssima consulta a nivell diocesà al poble de Déu, el qual es va manifestar amb total llibertat i alhora amb un autèntic desig d'impulsar una Església evangèlica i creïble.

En aquest sentit, el Sínode convocat pel Papa i precedit per una etapa diocesana a nivell mundial, ens resulta familiar i proper, tant en el mètode com en els contin-

guts, ja que, fa vora quaranta anys, vam viure un Concili Provincial que, d'una certa manera, l'anticipava. El pelegrinatge a Roma de la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat, en ple Sínode, els dies 6-9 d'octubre d'enguany, s'inscriu en la sintonia existent entre el Sínode promogut pel papa Francesc i el Concili que van promoure els bisbes catalans l'any 1995.

L'any 2015 el papa Francesc va pronunciar una frase lapidària en un discurs que commemorava els cinquanta anys del primer Sínode de bisbes, creat per sant Pau VI: "El camí de la sinodalitat és el camí que s'espera de l'Església del tercer mil·lenni." I conclouia, remetent-se a sant Joan Crisòstom (autor del lema "l'Església té nom de Sínode"): "La sinodalitat és una dimensió constitutiva de l'Església". Sembla clar que el programa de reforma eclesial, anomenat "transformació missionera de l'Església" en el primer capítol de l'exhortació apostòlica *Evangelii gaudium* (núms. 20-49), passa, segons el papa Francesc, pel Sínode sobre la sinodalitat. És altament recomanable, en aquest sen-

**“ La sinodalitat
demana superar
la desconexió
i la desubicació,
la ignorància de l'altre
i el replegament en allò
que considero meu
en exclusiva”**

*Una Església sinodal
és una Església
que fa camí
un al costat de l'altre.*

L'Església no es guia per majories sinó per consensos, els quals deriven d'una fe que s'arrela en l'Evangelí i que es comparteix en virtut d'un mateix Esperit que bufa entre tots i per a tots

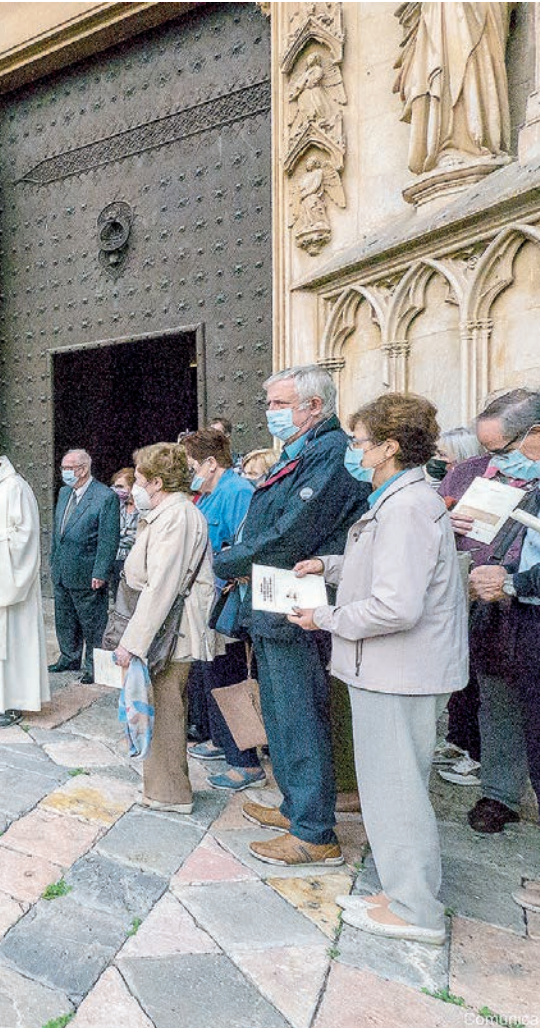
Inici de la fase diocesana del Sínode sobre la sinodalitat a l'arquebisbat de Tarragona, el 17 d'octubre del 2021.

tit, la relectura del document “La sinodalitat en la vida i en la missió de l'Església” de la Comissió Teològica Internacional. Vegeu-ne el text a *Documents d'Església* 1092 (2018) 418-449.

La celebració del Sínode a Roma aquest mes d'octubre demana una recepció de la sinodalitat com a element decisiu per a l'Església. Cert que hi haurà una atenció posada en els debats i intervencions a l'aula sinodal, però allò que pot fer caminar l'Església vers una renovada construcció del subjecte eclesial és la consciència de ser un cos modulats orgànicament, la vocació del qual és la missió. En aquests moments, es viuen diversos fenòmens que afebleixen l'Església, com ara la desconexió interna entre persones i grups en el seu interior o la desubicació eclesial en relació amb el lloc i el paper que l'Església té o ha de tenir en un món que viu un canvi d'època i una guerra fratricida en el cor d'Europa. La desconexió porta a la fragmentació i fins i tot a la contraposició i al conflicte intraeclesials. La desubicació, pel seu costat,

conduïx al desconcert i al replegament i fins i tot a la defensa acèrrima d'unes posicions que de fet criminalitzen la realitat. La sinodalitat, en tant que manera de ser Església, demana superar la desconexió i la desubicació, la ignorància de l'altre i el replegament en allò que considero meu en exclusiva. Un procés sinodal exclou l'autoafirmació, de manera que és més important escoltar que parlar, com recorda Dario Vitali, expert de la Secretaria del Sínode, a propòsit de la praxi sinodal. Quan l'escolta precedeix el diàleg, el subjecte eclesial pot començar a construir-se. En efecte, l'Església no és un parlament, sinó una comunió.

Per entendre aquest darrer terme, “comunió” (*koinonia*), és convenient reprendre dos textos afins dels Fets dels Apòstols. A Ac 2,42.44 llegim que tots vivien “en comunió fraterna... units i tot ho tenien al servei de tots”. A Ac 4,32 s'afirma que “la multitud dels creients tenia un sol cor i una sola ànima... tot estava al servei de tots”. Es tracta de dos sumaris o resums del llibre dels Fets, que posen la comunió com la base

de la sinodalitat. En altres paraules, la fraternitat viscuda constitueix el fonament de l'Església. Viure junts, fer camí un al costat de l'altre, retrobar-se en la fe i en l'amor, tot plegat surt de l'Evangelí i fa possible una Església, que, gran o petita pel que fa a les mides, sigui sempre sòlida en allò que li és propi. L'exemple fefaent d'aquesta fraternitat és la comunió de béns, espiritual i material. Dic "espiritual" perquè un bé de l'Esperit passa a ser comú quan

es posa al servei de l'altra persona, quan la santedat es viu pensant en l'altre, no com un acte solitari sinó comunitari. La santedat sempre és compartida, perquè és un do que Déu ens fa de ser-li fidels i de participar de la seva misericòrdia. L'Església és sínode quan els béns de l'Esperit esdevenen patrimoni comú, quan la saviesa de l'Evangelí es viu en conjunt, sense restriccions individualistes. La sinodalitat passa per la conversió i per la santedat.

La coneguda expressió "tenir un sol cor i una sola ànima" no significa "tenir una sola idea", no equival a raonar segons un pensament únic. L'Església no es guia per majories sinó per consensos, els quals deriven d'una fe que s'arrela en l'Evangelí i que es comparteix en virtut d'un mateix Esperit que bufa entre tots i per a tots. És a partir d'aquí que té sentit parlar de discerniment eclesial, és a dir, d'una recerca compartida de la comprensió i l'aplicació de l'Evangelí en moltes circumstàncies i moments. Calen, doncs, una consciència i una praxi sinodals. La sinodalitat és la consciència de pertànyer a una Església sinodal i és alhora l'acord per dur a terme una praxi sinodal. Consciència i praxi porten a adoptar, com a manera de fer, un intercanvi segons l'Esperit.

Si es raona sincerament, segons la veu de l'Esperit i en el marc de l'Església, si es comparteix allò que el poble de Déu creu, espera i celebra (*sensus fidei fidelium*) amb adhesió a la doctrina apostòlica, aleshores l'Església no es perd per camins secundaris. De fet, una Església sinodal no es pot desviar, perquè la veritat de l'Evangelí no és una mesura prèvia, fixa, sinó concomitant al mateix ca-

mí que l'Església fa — sempre que el faci segons aquest Evangelí i es deixi guiar per l'Esperit, que és el mestre interior, l'interpret de les paraules de Jesús. Per això una lectura espiritual dels textos evangèlics és una garantia que una Església sinodal es mantindrà fidel a la Tradició que l'ha vista néixer i que ha fet que emprengué un seu camí en la història.

Una Església sinodal és una Església eucarística. Per això l'assemblea que constitueix l'Església no és, en primer lloc, la reunió de diàleg i debat, sinó l'assemblea litúrgica, en la qual s'escolta la veu de Déu, es rep la rosada de la Paraula, es parteix el pa i es beu el calze de la salvació, es projecta el camí cap a la missió. Una Església sinodal enfonsa les seves arrels en l'eucaristia, el banquet de la unitat, l'àpat del misteri, el menjar que renova l'esperit, perquè l'Esperit Sant continuï impulsant una Església que coneix les tempestes però que ha de reconèixer Jesús, crucificat i ressuscitat, que ve a salvar-la i a donar-li la seva pau.

**Una Església sinodal
no es pot desviar,
perquè la veritat de
l'Evangelí no és una
mesura prèvia, fixa,
sinó concomitant
al mateix camí que
l'Església fa**

 Club Nous Amics

ET PORTA A TERRA SANTA

Tel-Aviv, Galilea, Mar Mort, Jerusalem, Betlem...!

Del 18 al 25 de gener de 2024, viatjarem al bressol de la nostra fe.

**No et quedis
sense plaça**

Apunta't a aquest pelegrinatge de set dies
amb preus especials per als Amics de
Ràdio Estel i Catalunya Cristiana*.

Per a més informació, truca al telèfon: 93 122 67 00.

No es pot ser honestament cristià sense sentir-se adolorit per una possible educació dels fills en la indiferència religiosa

Neutralitat religiosa?

**JOAN PLANELLAS
I BARNOSELL**

Arquebisbe metropolità
de Tarragona i primat

Benvolgudes i benlloguts, molts pares, provinents d'una genuïna tradició cristiana, a l'hora de decidir l'itinerari més coherent per a l'educació dels fills i filles en aquesta tradició han optat per una mena de neutralitat religiosa. A més, conversant amb ells, acabes descobrint que aquesta neutralitat es troba embolcallada d'una indiferència que no es dissimula gens.

Aquesta pretesa neutralitat religiosa en l'ensenyament és el símptoma d'un estat d'oposició a la fe dels

més difícil de guarir; un estat personal que el mateix Nou Testament reflecteix i jutja amb molta lucidesa. Neutralitat és ací equivalent a tebior indecisa, quelcom que és diametralment oposat al Crist, que és el testimoni fidel i decidit de la veritat.

Una comunitat cristiana de finals del segle I va haver de sentir una forta reprensió per part de l'autor del llibre de l'Apocalipsi, a causa de la seva tebior espiritual. El llibre, quan es dirigeix als cristians de la ciutat de Laodicea, els diu: "Conec les teves obres i sé que no ets ni fred ni calent. Tant de bo que fossis fred o calent! Però, ja que ets tebi, i no fred o calent, estic a punt de vomitar-te. Tu dius: 'Soc ric, m'he enriquit i no em manca res', però no t'adones que ets el més miserable i digne de compassió, pobre, cec i nu [...]. Jo reprenc i corregeixo tots aquells que estimo. Sigues zelós i converteix-te. Mira, soc a la porta i truco [...]. Qui tingui orelles, que escolti" (Ap 3,15-22).

Aquella comunitat autosuficient vivia donada de ple al seu creixement econòmic. Laodicea, situada a l'Àsia Menor, era a finals del segle I una ciutat pròspera; una ciutat, com tantes en veiem avui, plena de negocis, de petites indústries i de cases de comerç. Enmig d'aquest batibull, la petita comunitat cristiana de la

ciutat estava quedant engolida pels afers temporals i tenia altra feina que amoïnar-se per la seva fe. Evitaven qualsevol afirmació decidida que xoqués amb les idees majoritàries dels pagans. Manava el negoci. Hauria estat el clima ideal per a l'ensenyament i l'escola neutra. Si en el món antic s'hagués plantejat com avui el problema de l'ensenyament, ningú no pensaria que els pares cristians de Laodicea es posessin cap pedra al fetge per l'educació cristiana dels seus fills.

Necessitem aprendre, com els cristians de Laodicea, que hi ha una neutralitat impossible entre la vida i la mort, el bé i el mal, la veritat i la mentida, la professió pública i decidida de la fe i el fet de callar per no incomodar o ofendre. No es pot ser honestament cristià sense sentir-se adolorit per una possible educació dels fills en la indiferència religiosa: en la tebior, això és, que ens faria ser refusats per Déu.

El fill o la filla no neixen cristians, com tampoc neixen amb una determinada visió del món ja feta i acabada. Un dia els caldrà dir l'última paraula personalment: acceptar o refusar. Però és tasca d'uns pares responsables preparar-los per acceptar allò que és, per a ells, la vida veritable.

Ben vostre.

Val la pena que rellegim la síntesi diocesana de Tortosa que recull tantes aportacions de grups, que vau treballar des de la pregària i el discerniment, a l'escolta de l'Esperit. Tinc en compte aquesta síntesi i la faig meva

Caminem junts!

SERGI GORDO
Bisbe de Tortosa

Bon inici del nou curs pastoral! S'acaba l'estiu, engega el nou curs, a poc a poc les activitats pastorals reprenen embranzida. A la nostra diòcesi de Tortosa, aquest engegar de nou vol dir seguir fent conjuntament un camí que ja s'ha encetat fa anys. La nostra Església diocesana és com un tren en marxa, al qual un servidor fa poques setmanes que acabo de pujar, amb il·lusió i esperança, “cristià amb vosaltres i bisbe per a vosaltres”, seguint la ruta que marca l’Evangeli de Nostre Senyor Jesucrist.

El que ja es va fent bé arreu, ho hem de seguir fent: ànim i endavant! I possiblement també ho hem de saber explicar, sense amagar febleses ni tampoc silenciar forteses, però també amb convicció, per tal d’engrescar d’altres a seguir aquest bon itinerari. Un itinerari que no és, ni vol ser, només una qüestió organitzativa, sinó també i sobretot un esperit, el de “caminar junts” —és a dir, “sinodalment”—, el de reforçar la col·laboració fraterna entre tots, cadascú amb els seus talents, preveres, diaques, seminarista, vida consagrada i laïcat, amb diversitat de carismes però amb una mateixa fe en Jesucrist, una mateixa esperança en la vinguda del seu Regne i una forta caritat solidària envers tothom i especialment envers els més necessitats. En aquest sentit, després de l’etapa diocesana de consulta sobre el Sínode convocat pel papa Francesc, i després de l’etapa continental del curs passat, en aquest mes d’octubre se celebra a Roma la primera sessió de la XVI Assemblea General Ordinària del Sínode.

Ens anirà bé pregar molt pels membres del Sínode reunits aquests

dies a Roma. I també val la pena que rellegim el document amb la síntesi diocesana de Tortosa que recull tantes aportacions de grups, que vau treballar des de la pregària i el discerniment, a l’escolta de l’Esperit. Tinc en compte aquesta síntesi. La faig meva. Compteu-hi. L’experiència del Sínode a nivell diocesà, com en ella remarqueu, “ha desvetllat una il·lusió per caminar d’una forma nova i obrir horitzons”. I també afirmeu “el convenciment manifest que l’encontre amb el Senyor resuscitat i amb els altres, és a dir, la sinodalitat, ens permetrà superar el cansament i el desànim, així com sostenir viva la fe”

Tant de bo que en tot l’esforç pastoral, sempre orientat a l’evangelització, no oblidem mai que per caminar junts cal que preguem junts. Ens ha de moure l’entusiasme per ser participants de la missió mateixa de Jesucrist, la seva filial obediència al Pare per dur a terme la tasca que li ha confiat, la salvació de la humanitat. Una humanitat que sens dubte, també avui, necessita com mai de l’anunci de l’alegria de l’Evangeli.

CONSULTORI BÍBLIC

Quina relació hi ha entre la festa dels Tabernacles i la Transfiguració de Jesús?

FRA BERNAT FOLCRÀ

Biblista

La litúrgia cristiana ha heretat les grans solemnitats jueves, Pasqua i Pentecosta, i les ha enriquit amb la novetat de l'esdeveniment de Crist. Únicament la festa dels Tabernacles (Sucot), que té lloc cada any a començaments de la tardor, no ha entrat dins la litúrgia cristiana. Encara que la festa dels Tabernacles no s'hagi prolongat dins de la nostra litúrgia, és una figura important de les realitats cristianes. Per als nostres germans grans, la festa consisteix a construir cabanyelles i viure-hi durant set dies per recordar les tendes de l'estada del poble al desert (cf. Lv 23,29-43). L'habitació del poble en tendes al desert esdevé figura de les realitats escatològiques, imatge de les cabanes on els justos habitaran en el futur dels temps messiànics: "El meu poble viurà en un estatge de pau, en indrets segurs i de repòs tranquil" (cf. Is 32,18). En la Transfiguració del Senyor trobem una escena explícita de la festa dels Tabernacles. Pere proposa construir al Senyor tres cabanes, una per a ells, una per a Moisès i una altra per a Elies. Això vol dir que els temps messiànics ja han arribat amb Jesús, perquè els justos habitaran en cabanes. L'expressió de Pere: "És bo que estiguem aquí", és l'expressió del repòs, de l'anapausis escatològica. És l'expressió de la felicitat de què gaudirem en la vida futura del Cel, quan viurem en els tabernacles eterns en presència de Jesús i de tots els justos.

PER A CONSULTES:

redaccio@catalunyacristiana.cat

COMENTARI DE LA PARAULA

El mataren i l'expulsaren fora de la vinya

MN. JOSEP RIUS-CAMPS

Biblista

Il·lustració: Glòria Monés

Jesús continua interpel·lant els summes sacerdots i els ancians del poble adduint-los una segona paràbola, la dels vinyaters homicides. Es tracta d'una paràbola entremesclada de trets al·legòrics on cada tret té el seu significat: l'"home amo de la casa" i "senyor de la vinya" és Déu; "la vinya" és Israel, el primer poble escollit a qui l'arrendà perquè li donés els seus fruits; "els servents", enviats els uns rere els altres, són els Profetes; "el seu fill" és Jesús, a qui "mataven i expulsaven fora de la vinya", com conserva encara el Còdex Beza, avalat per les antigues versions llatines i Ireneu, i no com fa el text usual: a qui "expulsaven fora de la vinya i mataven", és a dir, li donaren mort fora de les muralles de Jerusalem, una interpretació historicitzant que Lluc conscientment farà seva en la Demostració a Teòfil, exsumme sacerdot (Lc 20,15). Els "vinyaters" homicides representen els dirigents religiosos ("summes sacerdots") i polítics ("ancians del poble") del poble escollit; els "al-

tres vinyaters" a qui "arrendarà la vinya" són ara "els qui li reporten els fruits als seus respectius temps", totes les persones lliures que treballen la terra "i la fan fructificar". La "tanca", el "cup" i la "torre de guàrdia" han estat destruïts; "la vinya" ja no té fronteres: quan, després de matar-lo, "l'expulsaven fora de la vinya", la vinya ha estès les seves sarments per tot el nostre planeta. El Déu, Pare de Jesús, no cova cap mena de venjança com feu el "senyor de la vinya": Jesús ha deixat de banda el llenguatge reivindicatiu i ha fet seu el llenguatge de l'amor, de l'amor desinteressat, que Déu esperava que algun dia el Fill de l'home, ja madur, ple d'Esperit Sant, arribés a expressar, encarnant tot el seu projecte creador. Per això Mateu, segons Beza i alguns manuscrits i versions antigues, ha canviat el to del Salm 117,23: "De part del Senyor s'ha esdevingut això i és estrany als vostres ulls!", als ulls dels dirigents jueus i de tots els qui pretenen encara avui apoderar-se de la vinya.

Diumenge XXVII de durant l'any

Lectura primera

Is 5,1-7

La vinya del Senyor de l'univers és el poble d'Israel

Lectura del llibre d'Isaïes

Dedico aquest cant al meu estimat, cant de l'enamorat a la seva vinya. El meu estimat tenia una vinya al turó de Ben-Samen. La cavà, la netejà de pedres, hi plantà els millors ceps, construï al mig una torre de guàrdia i hi va fer un cup tallat a la roca. Esperava que li donaria bon raïm, però li donava raïms agres. I ara, si us plau, habitants de Jerusalem i homes de Judà, feu de jutges entre jo i la meva vinya. Què podia fer per ella que no ho hagi fet? Per què em dona raïms agres quan jo n'esperava bon raïm? Doncs ara us diré què penso fer a la meva vinya: li trauré la tanca, i que els ramats la brostegin, enderrocaré el seu clos, i que el bestiar la trepitgi. La deixaré abandonada. No la podaran ni la cavaràn, hi creixeran argelagues i cards, i manaré als núvols que no hi deixin caure la pluja.

La vinya del Senyor de l'univers és el poble d'Israel, i els homes de Judà són els ceps que ell havia preferit. N'esperava justícia, però no hi veu sinó injustícies; n'esperava bondat, però hi sent el clam dels oprimits.

Salm responsorial

79

Un cep vau portar d'Egipte, per plantar-lo, traguéreu els nadius.

Els seus brots van créixer fins al mar, els seus plançons, fins al Gran Riu. R.

R. La vinya del Senyor és el poble d'Israel.

¿Com és que heu derrocat la seva tanca, perquè l'esfulli qualsevol vianant? Hi entren els senglars a devastar-la i els animals salvatges hi pasturen. R.

Déu de l'univers, gireu des del cel els vostres ulls, veniu i visiteu aquesta vinya, que la vostra mà havia plantat i havia fet robusta i forta. R.

No ens apartarem mai més de vos; guardeu-nos vos la vida perquè invoquem el vostre nom. Senyor, Déu de l'univers, renoveu-nos, feu-nos veure la claror de la vostra mirada i serem salvats. R.

Lectura segona

Fl 4,6-9

Practiqueu això i el Déu de la pau serà amb vosaltres

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Filipis

Germans, no us inquieteu per res. A cada ocasió acudiu a la pregària i a la súplica, i presenteu a Déu les vostres peticions amb acció de gràcies. Així la pau de Déu, que sobrepassa el que podem entendre, guardarà els vostres cors i els vostres pensaments en Jesucrist. Finalment, germans, interesseu-vos per tot allò que és veritat, respectable, just, net, amable, de bona reputació, virtuós i digne d'elogi. Practiqueu allò que jo us he transmès i vosaltres heu rebut, que heu sentit o heu vist en mi, i el Déu de la pau serà amb vosaltres.

Al·leluia

Soc jo qui us he escollit del món per confiar-vos la missió d'anar pertot arreu i donar fruit, i el vostre fruit perdurarà

Evangelí

Mt 21,33-43

Passarà la vinya a uns altres

Lectura de l'evangelí segons sant Mateu

En aquell temps, Jesús digué als grans sacerdots i als notables del poble: "Escolteu una altra paràbola: Un propietari plantà una vinya, la voltà d'una tanca, hi cavà un cup, hi cons-

truï una torre de guàrdia, hi deixà uns vinyaters que la cultivessin, i se n'anà del país. Quan s'acostava el temps de la verema, envià els seus homes per recollir-ne els fruits, però aquells vinyaters els van agafar, i a un, li van pegar; a un altre, el van matar; a un altre el van treure a cops de pedra. Ell envià més homes que la primera vegada, però els tractaren igual. Finalment els envià el seu fill, pensant que, almenys el fill, el respectarien. Però ells, en veure'l, es digueren: 'Aquest és l'hereu: matem-lo i ens quedarem

l'heretat.' I l'agafaren, el van treure fora de la vinya i el van matar. Quan torni l'amo de la vinya, què farà amb aquells vinyaters?" Li responen: "Farà matar aquells mals homes i passarà la vinya a uns altres que li donin els fruits al temps de la verema." Jesús els diu: "No heu llegit mai allò que diu l'Escritura: 'La pedra que rebutjaven els constructors ara corona l'edifici. És el Senyor qui ho ha fet i els nostres ulls se'n meravellen?' Per això us dic que el regne de Déu us serà pres i serà donat a un poble que el farà fructificar."

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

CICLE LITÚRGIC A; FERIAL I
TEMPS DE DURANT L'ANY
SALTERI: SETMANA 3

Octubre

8. DIUMENGE

Diumenge XXVII de durant l'any, Verd.

Lectures: Isaïes 5,1-7 / Salm 79 / Filipencs 4,6-9 / Mateu 21,33-43

SANTORAL: Demetri, mr.; Mare de Déu del Remei, Simeó el Just, prof.

9. DILLUNS

Fèria, Verd. O bé **Sants Dionís, b. i comp. mr.** (ML), Vermell. O bé **Sant Joan Leonardi, prev.** (ML), Blanc.

Lectures: Jonàs 1,1-2,1.11 / Salm Joan 2,3.4.5.8 / Lluc 10,25-37

SANTORAL: Abraham, patr. i Sara; Lluís Bertran, prev.

10. DIMARTS

Fèria, Verd. O bé **Sant Tomàs de Villanueva, b.** (ML), Blanc.

Lectures: Jonàs 3,1-10 / Salm 129 / Lluc 10,38-42

SANTORAL: Daniel Comboni, prev. i fund.; Hug de Màcon, ab. i b.; Sabí, erm.

11. DIMECRES

Fèria, Verd. O bé **Sant Joan XXIII, p.** (ML), Blanc. O bé **Santa Maria Soledat Torres Acosta, vg.** (ML), Blanc.

Lectures: Jonàs 4,1-11 / Salm 85 / Lluc 11,1-4

SANTORAL: Alexandre Sauli, b.; Germà, b. i mr.; Joan XXIII, p.

12. DIJOUS

Mare de Déu del Pilar (F), Blanc.

Lectures: 1 Cròniques 15,3-4.15-16 / Salm 26 / Lluc 11,27-28

SANTORAL: Domnina, vg.; Rarimi, mr.; Serafi de Monte Granario, rel.

13. DIVENDRES

Fèria, Verd. Lectures: Joel 1,13-15;2,1-2 / Salm 9 / Lluc 11,15-26.

A Tarragona: **beats Manuel Borràs i Ferré, b. i comp. mr.** (MO), Vermell

SANTORAL: Celedònia, vg.; Eduard, rei.

14. DISSABTE

Del dissabte, Verd. O bé **Sant Calixt I, p. i mr.** (ML), Vermell. O bé **Memòria de Santa Maria en dissabte** (ML), Blanc.

Lectures: Joel 4,12-21 / Salm 96 / Lluc 11,27-28

SANTORAL: Fortunata, vg. i mr.; Just, b.

El Sant 11 d'octubre

Alexandre Sauli

També conegut com l'apòstol de Còrsega, Alexandre Sauli va néixer el 1534 a Milà, en el si d'una família benestant i il·lustrada de la zona de la Llombardia. Quan tenia 17 anys, Alexandre va ingressar a la congregació barnabita, que en aquell moment es trobava en una situació precària, d'extrema pobresa. Tot i que els seus pares li van recomanar que considerés altres congregacions, com els dominics o els franciscans, ell va decidir formar part dels barnabites. En pocs anys, esdevingué superior general de la congregació, càrrec que va ocupar del 1566 al 1569.

Posteriorment, el 1571 el papa Pius V el va enviar a la població d'Aleria, a Còrsega, on la situació

de l'Església estava en una greu decadència. Això va provocar l'enuig dels barnabites, que van protestar en veure que el seu superior general havia de marxar. A Còrsega, amb l'ajuda de tres companys, Alexandre va reconstruir esglésies, va fundar un gran nombre de seminaris i col·legis, i va col·laborar en la resistència davant les incursions dels pirates a la zona. El 1591 va esdevenir bisbe de Pavia, tot i que només va poder exercir aquest ministeri un any abans de la seva mort. També va ser assessor espiritual de sant Carles Borromeu i del cardenal Sfondrato, que esdevingué el papa Gregori XIV. Va ser canonitzat l'any 1904 pel papa sant Pius X.

**MN. RAFAEL
SERRA**

Sacerdot de l'arquebisbat de
Tarragona

Que els pares sinodals, presidits pel Sant Pare, s'obrin a la gràcia de Déu i els sigui donat d'exercir la sinodalitat amb l'Esperit Sant

La pregària pel Sínode

El mes d'octubre està marcat per la celebració del Sínode a Roma. És un esdeveniment eclesial d'abast mundial. És bo, convenient i just, que acompanyem els bisbes, els altres participants i el papa Francesc amb la pregària personal i comunitària. Que l'Esperit assisteixi el Papa en el ministeri que li és propi: ser signe i garant de la unitat de l'Església en la veritat de la fe. Que els pares sinodals sàpiguen distingir els signes dels temps de les imposicions ideològiques, i que l'Església no es deixi seduir per les opinions del món. Sempre hi haurà una diferència entre el món i l'Església. Hem d'escoltar els homes del nostre temps, però també hi ha una fidelitat al dipòsit de la fe. L'Església només té el nom de Crist per donar al món, elevar-lo i santificar-lo per a Déu. La vida on hi ha cristians hauria de reflorir al seu voltant, la vida que ve de Déu, que salva l'esperança i es manifesta en la caritat i en la passió per la justícia. L'Església ha d'acollir tothom, certament, en la veritat del Crist i en la joia de viure tota situació existencial, en la filiació divina.

La litúrgia és l'element primer de la vida eclesial, ja que la dissolució de l'assemblea eucarística és la dissolució de la mateixa Església. L'Església es rep a si mateixa pel Senyor. És celebrant i rebent l'eucaristia que es constitueix com a Cos de Crist. L'eucaristia és en si mateixa evangelitzadora, ens treu de nosaltres mateixos i ens fa testimonis de l'amor transformador i de la joia de viure en Crist. El camí sinodal porta sempre no cap

a dins, sinó cap enfora. Porta cap al món i cap a l'evangelització del món. La missió cristiana abasta totes les generacions.

Quan partim de les estratègies humanes no és possible cap evangelització, quan partim de Crist tota evangelització és possible, justament perquè ens posem en el terreny d'allò improbable o humanament impossible. L'Església, en el Sínode, s'ha de situar en el començament de tot, allí on tot va començar, en el mandat de Crist per a la missió i en la donació de l'Esperit Sant. Que el Sínode sigui el començament de molts camins que portin vers el món, que té necessitat d'escoltar la Paraula de Déu i sent l'enyor de l'Infinit. Un camí que hem de fer junts, uns amb els altres, mai contra els altres, i menys, sense els altres. Tots són camins que van cap a Déu Trinitat.

Per això ens cal la pregària, la celebració de l'Eucaristia viscuda com acció de Crist, més que nostra. I deixar que l'Església sigui edificada pel mateix Senyor. Preguem pel Sínode i demanem al Senyor que el Maligne no sembri confusió ni divisió en el camp contrari. No està a les nostres mans revitalitzar la vida d'una comunitat i de l'Església, només pot venir de l'Esperit vivificador. Això no vol dir passivitat, sinó col·laboració a la gràcia, sota el signe marià. Que els pares sinodals, presidits pel Sant Pare, a Roma, s'obrin a la gràcia de Déu i els sigui donat d'exercir la sinodalitat, no pas sols, sinó amb l'Esperit Sant. El veritable protagonista de la vida de l'Església és l'Esperit Sant. La unitat és sempre el signe de la presència de l'Esperit Sant. Preguem pel Sínode, doncs, intensament.

ESPai LECTORS

Vivències d'un Capità de la Gala de Queralt 2023 (I)

ALEIX CALLE PADULLÉS

Foto: Joan Coma

La novena de la Mare de Déu de Queralt és del 31 d'agost al 8 de setembre, amb missa diària al santuari. El 8 de setembre, diada de les Marededéus trobades, a Berga és la festa de la nostra patrona, la Verge de Queralt. Els Capitàs del 2023, intitolats de la Cova de la Troballa pels seus cent anys, vam dotar la setmana de la novena de contingut cultural, tal com van fer els nostres predecessors.

Qui són els Capitàs de Queralt? Segons Mn. Josep Armengou, els Capitàs són els qui organitzen i presideixen la Gala de Queralt el 8 de setembre: quatre solters, dos matrimonis i el capellà custodi del santuari. Els del 2023: Marta Merino, Miquel Valls, Carme Cuartielles, Josep Cunill, Anna Guitart, Juli Gendrau, Elisabet Salas, Aleix Calle i Mn. Jaume Prat.

A més de l'exposició *100 anys de la Cova de la Troballa*, la sardana *Castell-berguedà*, de Lluís Gual, i el conte *El secret de la Cova de Queralt*, de Xavier González-Costa i Rubén Torres, hi va

Tres dels Capitàs de Queralt amb el bisbe de Solsona i Mn. Josep Vila.

haver alguns actes de caire espiritual.

L'1 de setembre va tenir lloc un homenatge a Mn. Josep M. Ballarín i Monset a Queralt. Amb la conferència *Mossèn Ballarín retorna al santuari*, vaig detallar algunes facetes de la seva persona. Després de parlar de la restauració pel mossèn amb obres com la façana o l'altar, entre d'altres, vam parlar de Queralt com a bressol de Ballarín, com a escriptor d'obres com *Francesco* (1967), *Paràbola dels retorns* (1980) o *Mossèn Tronxo* (1990). Amb una teologia popular que acostava a la gent la Paraula de Déu i la petita església, la de Sant

Francesc, l'església que vetlla per la identitat des de la consciència i l'esperit.

Com a Capità, va ser un honor fer aquest parlament i posicionar Ballarín com a exemple de servei al pròisme i d'esforç per transmetre una sublim i propra prosa als seus lectors. Amb el medalló del nostre capellà a l'avantsala de l'accés al cambril, promogut pels Amics de Mossèn Ballarín, i amb el Ballet de Déu *patumaire* dels Nans de Gósol, Mn. Ballarín va ser homenatjat al temple de Santa Maria de Queralt, casa seva durant 35 anys.

VEREMUNDO
velón veremundo lo mejor del mundo

Distribuidor exclusivo para España de

SLABBINCK

veremundo@veremundo.com - www.veremundo.com

 Cartes

Llibre de Mn. Lluís Bonet

Som la Llibreria Paulines de Barcelona. Una clienta ens ha preguntat per un llibre que sortia en un article titulat *Les memòries de Lluís Bonet i Armengol*, publicat a *Catalunya Cristiana* el 22 d'agost passat a l'edició digital.

Per la imatge podem veure que el llibre es titula *Fent memòria*, però no comenteu de quina editorial és per poder-lo demanar. Ens ha fet la impressió que pot tractar-se d'una autopublicació; en aquest cas no sabem si la clienta es pot posar en contacte amb alguna persona per poder comprar directament el llibre. No sé si seria possible que la Carme Escales, que és qui signa l'article, ens pogués facilitar alguna dada per poder aconseguir el llibre...

MONTSE SALMONS
Paulines Barcelona

El llibre de les memòries de mossèn Lluís Bonet, que fa uns dies ha fet 92 anys, s'ha esgotat i se'n prepara una segona autoedició. Tan aviat com disposin de nous exemplars, ens faran saber on estaran disponibles. Moltes gràcies per contactar-nos.

CARME ESCALES

Transició generacional

Crec que fora bo no frivolitzar sobre el tema. Estem parlant de sostenibilitat i de transició energètica, i en aquest context no podem passar per alt l'Agenda 2030, atès que és el full de ruta. No oblidem que existeix un canvi generacional que és l'encarregat de garantir i donar continuïtat a aquests objectius.

MARTÍ MANCILLA MUNTADA

Civisme a les aules

La clau rau en com entenem el que és l'escola i com s'hi viu. M'agradaria enumerar breument algunes de les formes en què servidora, mestra jubilada i exdirectora, veu els centres escolars i com aquestes formes poden fomentar una bona educació cívica. Són les següents: l'escola com a espai de participació, com a oportunitat per interioritzar valors, com a resposta a necessitats socials i com a comunitat.

ANNA MARIA MUNTADA BATLLE

PODEU ENVIAR LES CARTES A:
redaccio@catalunyacristiana.cat

POSTALS DES D'ANDALUSIA

Aperitiu amb els immigrants

S'ha celebrat a Andalusia la Jornada Mundial del Migrant i del Refugiad amb diferents actes a cada diòcesi. A Còrdova, com a pòrtic, un anomenat "Cercle de silenci", al bulevard Gran Capitán, el 21 de setembre passat, seguit d'una vetlla de pregària, a la parròquia de Sant Nicolau de la Villa. I el dia 24, Eucaristia a la catedral presidida pel bisbe de la diòcesi, Mons. Demetrio Fernández, i, tot seguit, recepció al bisbat amb "Festa, Aperitiu i Paella-Concert". Com a teló de fons, les diòcesis han pretès "sensibilitzar-nos com a Església i societat de la situació dels immigrants i refugiats que són entre nosaltres".

Les darreres orientacions per a una pastoral amb els immigrants del Dicasteri per al Servei del Desenvolupament Humà Integral, assenyalen que hem d'impulsar l'acompanyament amb ells: promoure l'encontre, propiciar convivències, celebracions comunitàries. Incorporar-los a la vida parroquial. Afavorir l'acollida i l'hospitalitat, la fraternitat universal i l'amistat social, de la qual ens parla el papa Francesc a la *Fratelli tutti*.

Amb ells tenim l'oportunitat de cooperar per aconseguir la comunitat i viure la nostra catolicitat. Això comportaria fer passes per anar considerant els immigrants com una benedicció entre nosaltres. I així, anar configurant una Església amb rostre samarità, sense oblidar la missió evangelitzadora: anunciar Jesucrist i el seu projecte de Regne de Déu, a través del testimoni i la caritat.

ANTONIO GIL
Sacerdot i periodista

CERTIFICATS MÈDICS CARNET DE CONDUIR NÀUTICA I ARMES

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

Dr. Rafael Solanas Anglada

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR • PSICOTÈCNICS
- LLICÈNCIA D'ARMES • LABORALS I ESCOLARS • NÀUTICA

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de *Catalunya Cristiana* tindran un descompte de 20 euros
www.centromedicoplazamolina.es

INFORMEU-VOS-EN: Tel. 932 188 826 - Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n - 08006 Barcelona

Una exposició dona a conèixer la vitalitat musical de la Barcelona del segle XVIII

Es pot visitar al Museu Diocesà de Barcelona i a la Universitat de Barcelona

MAC

Barcelona

Fotos: Agustí Codinach

El dijous 21 de setembre es va inaugurar l'exposició *Cap dia sense música! Sons musicals de la Barcelona del segle XVIII*. Es pot visitar en dues seus: l'Espai expositiu del CRAI Biblioteca de Lletres i CRAI Biblioteca de Fons Antic de la Universitat de Barcelona (fins al proper 19 d'octubre) i el Museu Diocesà de Barcelona (fins al 7 de gener del 2024).

Al segle XVIII la música a la Ciutat Comtal tenia una vitalitat extraordinària. La música acompanyava, solemnitzava i proporcionava una dimensió expressiva a la majoria de les celebracions religioses, així com també als actes i cerimonials civils. Aquesta mostra és un tast d'aquella rica cultura sonora.

L'exposició s'estructura en set àmbits: "Cap dia sense música!", "Espais de música a la Barcelona del segle XVIII", "Música en femení", "Les capelles de música", "Música al saló", "Desfilars amb música" i "Xocolata i música, una diversió gourmet".

Mn. Robert Baró, director del Museu Diocesà de Barcelona, va afirmar a l'acte inaugural que "aquesta exposició ens mostra una ciutat totalment diferent, on la música és omnipresent, no s'atura mai". Per la seva banda, Neus Verger, responsable del CRAI Biblioteca de Fons Antic de la Universitat de Barcelona, va recordar que "el nostre fons, prolífic i notable, prové dels convents religiosos, quan el 1836 va ser decretada l'exclaustració".

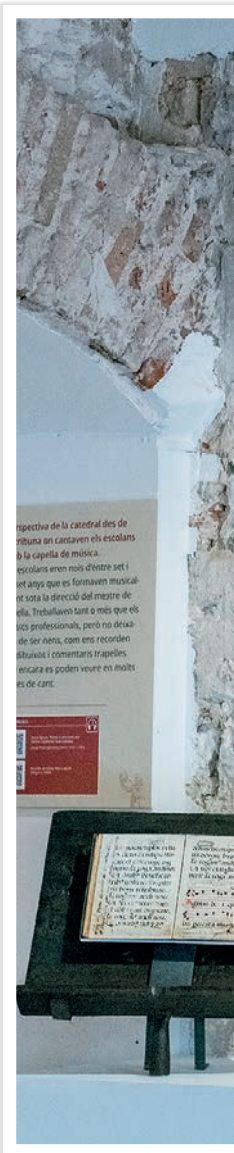
Immens patrimoni musical

Els tres comissaris de la mostra són els investigadors i historiadors Mercè Gras, Oriol Brugarolas i Lluís Bertran, que fa anys que es dediquen a la recerca documental. En declaracions a *Catalunya Cristiana*, l'Oriol va explicar que un dels principals objectius de l'exposició és "donar a conèixer l'immens patrimoni musical que conservem, avui dia encara molt desconegut".

"En aquell temps —va posar en relleu—, la música era un vehicle d'expressió d'una gran importància en qualsevol manifestació festiva, fos religiosa o civil. La música era inherent a totes les activitats de la ciutat."

Oriol Brugarolas també va voler destacar que és aquesta una "exposició divulgativa i sonora; hi ha diversos codis QR repartits pels plafons amb una sèrie de músiques d'autors barcelonins, d'estils i gèneres ben diferents. Cal dir que sis de les peces que es proposen són inèdites: les hem recuperat, transcrit i enregistrat".

Segons els comissaris, la música articulava el dia a dia dels ciutadans, ja fossin membres del clergat, la noblesa, la milícia, l'artesanat o el comerç. El so de les campanes marcava el ritme vital i el pas del temps a la ciutat, i el cant i la melodia dels instruments era present a les misses i pregàries diàries, als grans moments del calendari litúrgic (Nadal, Setma-

El visitant de l'exposició s'endinsa en el món sonor del segle XVIII.

La mostra, estructurada en set àmbits, és molt didàctica.

Les capelles de música

La capella de música era una agrupació de músics que estava habitualment al servei d'una determinada església, com la catedral o una parròquia. En molts de la capella estava format per un conjunt vocal i instrumental de músics assalariats, dirigits per un mestre de capella. Ara bé, era una institució versàtil. Altres músics la reforçaven en funció de les necessitats: membres de la comunitat de capellans amb bones competències musicals, escolars en formació, aspirants amb salari eventual, músics d'altres capelles, de regiments militars, de companyies teatrals, i fins i tot bons aficionats. Formada per una base de deu a vint músics, en les ocasions més solemnes la capella podia reunir entre trenta i seixanta individus. La supervivència econòmica de la capella depenia tant de la institució que li donava el nom com dels ingressos que rebia per la seva activitat en tota mena d'institucions urbanes que la llogaven per solemnitzar les seves festes més importants.

Libre de tots los officis, maiors i menors, de la present Seu de Barcelona y del que cada official en son officio deu fer conforme lo obligació y carrega de aquell d'ells, fet y compilat per ordre y comissió del Sr. Capítol en la arx. de la Seu del Sr. Rey y Sr. Rey. MDLXXX per los Reys, mestres Bonaer y Bernabé Font, canonges de dita Seu, doctors en theologia y lleys y arxobis per el Sr. Rey Capítol en los Capítols de may del any 1500.000. Barcelona, 1501. Arxib. Capítol de Barcelona.

na Santa, Corpus), a les festes extraordinàries (beatificacions, canonitzacions, consagració de temples), als moments més importants de la vida de les persones (batejos, noces, professions conventuals, funerals) i a les processons que es feien al carrer.

Barcelona era també una ciutat molt activa en la fabricació d'instruments musicals, sobretot de corda

fregada (violins i violoncels) i pinçada (guitarres i saltiris) i, ja molt al final del segle XVIII, de moderns instruments de tecla com el piano. El gremi de corders de viola produïa, a més, milions de cordes de guitarra i violí destinades al mercat americà.

“La major part de la documentació sobre la música *en femení* procedeix dels convents de monges. Les

religioses van ser notables comitents de música, encarregaven a les diferents capelles de música de la ciutat la composició i interpretació de peces musicals per solemnitzar grans celebracions o festejar els sants patrons. Les festes conventuals més rellevants eren les cerimònies de professió religiosa d'una monja”, va constatar Mercè Gras.

En memòria de Cinto Casanovas, jesuïta i escultor

Cinto Casanovas i Corderroure va néixer a Santpedor el 1933. Entrà a la Companyia de Jesús el 1950 i es llicencià en Belles Arts el 1972. Ha mort amb una vida plena de noranta anys, conservant sempre el sentit de l'humor

ROGER TORRES I AGUILÓ, SJ

Són les obres abstractes les que millor expressen la seva doble vocació, la de religiós jesuïta i la d'artista

Les escultures i els amics del Cinto Casanovas estan repartits per tot el territori. A cada poble de Catalunya hi té un amic, un parent o una escultura. Des dels anys setanta ha rebut encàrrecs civils i religiosos, com figures emblemàtiques de l'espai urbà i paisatgístic: el *Merma* a Vic, la *Dona de l'Aigua* a la carretera del Doll, prop de Tremp, o la *Vere-ma* a Raimat. De motiu religiós, a la capella de La Storta, a Roma, la Mare de Déu de la façana de l'Església d'Os de Balaguer o el *Pelegrí* de la Seu de Manresa.

Són exemples d'un escultor d'ofici, que estimava els materials: el fang, la pedra, el ferro o el bronze. Va participar a les reproduccions romàniques de Montgarri, Mur o el magnífic *Davallament* d'Erill la Vall. I va tenir encàrrecs populars, com gegants i capgrossos on trobem la seva finor i sentit de l'humor. A més, però, té una obra personal en què va repetint el motiu de formes rígides encavallades amb altres d'orgàniques i sinuoses que s'hi adapten.

Són aquestes obres, abstractes, les que millor expressen la seva doble vocació, la de religiós jesuïta i la d'artista. Creatiu en tot, ha percebut l'art com una cosa "no útil" al servei d'una recerca que ens obre a la gra-tuitat, l'admiració i la contemplació.

L'expressivitat de les obres, la força o la tendresa que desperten, o allò que pot arribar a suggerir el seu art més abstracte, interpel·len l'espectador. "Hem de treballar molt per aproximar l'art autèntic, a fi de trobar expressions artístiques que elevin espiritualment l'home. Perquè, en el fons, crec que hi ha una molt estreta relació entre l'empobriment cultural, la falta de sensibilitat artística i la irrellevància social de la fe", deia.

Ha estat arrelat al territori, sobretot als pobles que portava al cor: el seu Santpedor natal, però també Verdú, on instal·là la seva casa-taller, i Raimat, on ha estat rector des del 1998. De caràcter senzill, cultivà l'art de l'amistat, del saber estar, a la tertúlia del cafè de la Dolors a Verdú o del cafè del bar del Pau a Raimat. Era una persona d'ànima i cos d'artista.

Cinto Casanovas i Corderroure va néixer a Santpedor el 1933. Entrà a la Companyia de Jesús el 1950 i es llicencià en Belles Arts el 1972. Ha mort amb una vida plena de noranta anys, conservant sempre el sentit de l'humor. Es va acomiadar el 9 de setembre, sant Pere Claver, festa grossa a Verdú i a can jesuïta. I fou enterrat en la Diada Nacional de Catalunya. I és que ha portat sempre la terra al cor.

ACTUALITATS CIENTÍFIQUES

S'ha trobat un nou fàrmac per combatre la malaltia de l'Alzheimer

Flickr / Michael Havens

El medicament alenteix la progressió de la malaltia en les persones que es troben en les primeres fases.

MN. FRANCESC NICOLAU

Professor emèrit de la Facultat de Filosofia de Catalunya

Com que és una malaltia que afecta tanta gent, és interessant tota notícia que faci referència a vèncer-la. Actualment, les estadístiques ens diuen que el 10% de les persones de més de 65 anys pateixen d'Alzheimer, que vol dir que al món hi ha uns 46 milions d'individus amb aquesta malaltia. També s'ha calculat que cada tres segons, de mitjana, se'n declara un nou cas. I la cosa no s'acaba aquí: es constata que

va en augment i que, si no es troba res que hoaturi, cap al 2050 se n'haurà triplicat la incidència.

Per això, quan m'he trobat amb la notícia que s'ha descobert un medicament que s'ha mostrat eficaç per alentar els símptomes de l'Alzheimer, he pensat que era una novetat que els lectors de *Catalunya Cristiana* agrairien que se'ls comunicués. Ha estat als Estats Units d'Amèrica; la seva Administració d'Aliments i Medicaments (FDA) va atorgar el 6 de juliol passat l'aprovació del medicament anomenat Lequambi, que ja ha mostrat la seva eficàcia en el que dèiem.

Quins són, doncs, els seus efectes? No són gaire espectaculars. No pot revertir el curs de la malaltia, és clar, però sí que alenteix un 27% la seva progressió en les persones que estan en les primeres fases. Ara bé, la FDA ha donat llum verda a aquest medicament amb una advertència:

que no s'administri a pacients amb risc d'hemorràgia cerebral, perquè s'ha vist que hi ha qui, per causa d'un gen especial (que afecta un 15% dels afectats d'Alzheimer), tenen una disposició corporal que prendre el Lequambi els pot causar l'esmentada hemorràgia, cosa que s'ha percebut en diversos casos, alguns dels quals han estat fatals.

Com veieu, la notícia no és de gaire transcendència. Millora l'estat del pacient, el qual, amb el nou medicament, endarrereix la pèrdua de facultats, però res més. I cal afegir-hi encara que el cost del Lequambi és molt alt: uns 26.500 dòlars a l'any, o sigui 24.400 euros, cosa que no és assequible per a una família modesta. Així i tot, crec que ens hem d'alegrar de la descoberta. Segur que amb el temps es trobarà una manera de millorar-ne l'eficàcia i també el preu. De moment, ja tenim un progrés en el tractament d'aquesta malaltia.

GENT DE CASA

Josep Montagut Roca

**JOAN
PALLARÈS
PERSONAT**
Historiador

Un personatge molt influent a la Catalunya de la postguerra seria mossèn Josep —o José Antonio, segons algunes fonts— Montagut Roca, escriptor, per bé que avui pocs són els qui en tenen memòria. Havia nascut a Móra d'Ebre el 15 de novembre del 1878, d'avis i pares carlins, i seguí els estudis eclesiàstics. Va estudiar al Seminari de Tortosa i es va graduar a Burgos i Tarragona. Va obtenir el doctorat en Teologia i fou ordenat sacerdot el 1902. Va oficiar la primera missa

a Flix i va ocupar després diverses destinacions entre Badalona, Terrassa i Barcelona.

Ben jove, va ser consiliari de la Junta Regional Tradicionalista de Catalunya, identificat amb el carlisme i destacant com a orador. El 1915 va ser condemnat per injúries al rei Alfons XIII i la seva muller, per les frases pronunciades en un sermó a la parròquia de Sant Jaume de Barcelona.

En els moments de l'escissió carlina, amb el rerefons de la Primera Guerra Mundial, ell s'arreglerà amb els seguidors de Vázquez de Mella, germanòfils, enfront dels jaumistes, que eren aliadòfils.

Allunyat de Catalunya, va ser nomenat canonge de Badajoz, però, durant la dictadura de Primo de Rivera, va aconseguir retornar el 1925. Va rebre un calorós homenatge i va ser nomenat, el 1926, capellà del Palau de Pedralbes. Hostil al nacionalisme català durant la República, va mantenir contactes amb el reduït nombre de falangistes que hi havia a Catalunya; conegué personalment

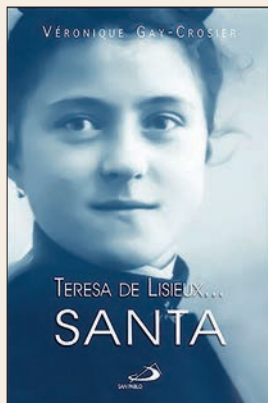
el seu fundador, José Antonio, i va ser detingut el maig del 1936 després d'uns atemptats que havien estat obra d'anarquistes i alliberat ràpidament en ser aliè al tema.

En l'esclat de la guerra, fugí de Barcelona cap a Terol, després a Saragossa i Sant Sebastià. A partir del 1939 va ser membre de la comissió depuradora del magisteri, censor i molt zelós en matèria lingüística, on faria prevaldre la seva postura intransigent. Com a capellà i assessor de la *Prefectura del Movimiento*, a la dècada dels quaranta, el seu nom apareix constantment en tots els actes on hi ha presència de les jerarquies del règim, Falange o excombatents.

Consiliari de l'Escola del Treball de Barcelona, ocupà diversos càrrecs. Va ser col·laborador habitual, per encàrrec del seu amic Luis de Galinsoga, de *La Vanguardia Española*. També serien freqüents, fins al final dels seus dies, les seves intervencions a Radio Nacional o a Radio España. Va morir als 77 anys, víctima de complicacions renals, el 18 d'agost del 1956.

Mn. Montagut va ser nomenat, el 1926, capellà del Palau de Pedralbes.

VÉRONIQUE GAY-CROSIER

Teresa de Lisieux... Santa
 Editorial San Pablo, 2023, 358 pàg.

Teresa de Lisieux ha estat anomenada “la santa més gran dels temps moderns”. Aquest llibre se centra en un aspecte fonamental de la seva vida: la santedat. Què significava la santedat per a ella? De quina manera revoluciona la concepció cristiana de la santedat?

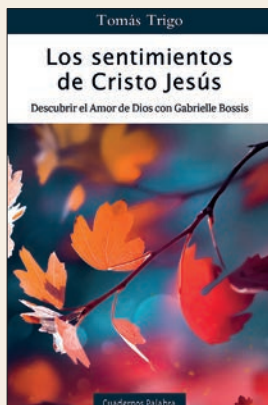
Llibres més venuts el mes de SETEMBRE

+claret

EQUIP EDICIÓ EDITORIAL CLARET
Paraula i Vida 2024
 Editorial Claret

SÍLVIA SOLER
Estimada Gris
 Univers Llibres

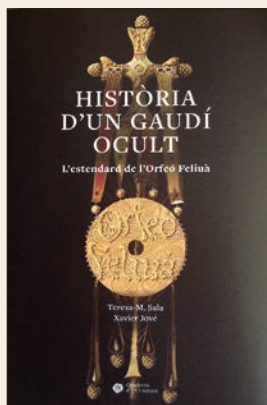
EQUIP EDICIÓ EDITORIAL CLARET
Diakonia 2024
 Editorial Claret

TOMÁS TRIGO

Los sentimientos de Cristo Jesús
 Ediciones Palabra, 2023, 176 pàg.

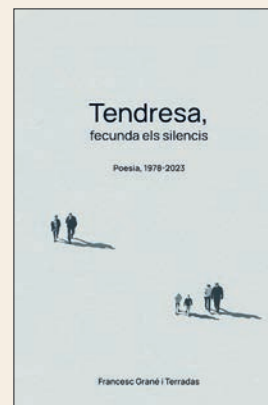
A través de les “paraules interiors” del Senyor a Gabrielle Bossis (1874-1950), infermera de gran espiritualitat, Jesús ens diu que ens estima amb bogeria, ahora que afirma que també té set del nostre amor. Desitja ser consolat per nosaltres i que el tractem amb tendresa.

TERESA M. SALA i XAVIER JOVÉ

Història d'un Gaudí ocult
 Universitat de Barcelona, 2023, 138 pàg.

Estudi de l'estendard de l'Orfeó Feliuà de Sant Feliu de Codines, dissenyat per Antoni Gaudí l'any 1902 i realitzat a la casa barcelonina Hoyos Esteva i Cia; obra plena d'originalitat i un ric llenguatge simbòlic que fa referència a la població i a la música, la insígnia identificativa del cor. (Ramon Ribera)

FRANCESC GRANÉ i TERRADAS

Tendresa, fecunda els silencis
 Eulogos, 2023, 364 pàg.

Aquesta magnífica antologia poètica està escrita des del cor, des de la contemplació de la realitat —exterior i interior— que ens envolta. La poesia de Francesc Grané està amara de transcendència i interpel·la el lector a través de pensaments, reflexions, silencis, vivències...

CRÍTICA DE TEATRE

Roser Batalla versus Meryl Streep

ANDREU SOTORRA

andreusotorra@gmail.com

Una de les escenes de l'espectacle "Le congrès ne marche pas" que la companyia La Calòrica ha coproduït amb el Teatre Lliure i el Centro Dramático Nacional.

La Calòrica ha sabut guardar molt bé el secret, la perla de l'espectacle *Le congrès ne marche pas* que s'amaga fins al final de l'obra. La veterana actriu Roser Batalla fa un extens discurs en anglès extret de la intervenció de la Dama de Ferro, la controvertida primera ministra Margaret Thatcher, quan el 1990 va haver d'esquivar una moció de censura que va guanyar i que va portar el Regne Unit a una crisi de molidura a finals del segle XX.

Enrigueu-vos-en de Meryl Streep quan es va posar en la pell de la mateixa Dama de Ferro a la pel·lícula *The Iron Lady*. Roser Batalla fa una conversió gairebé tan espectacular com aquella, després d'haver batallat amb vestit d'època en la trama de la comèdia que La Calòrica situa a la Viena del 1814, quan la decadència de l'*Ancien Régime* esclata amb un congrés que, entre pastissos i licors, havia de refer la vella Europa després de fer recular Napoleó, i que els mandatariis van allargar des de l'octubre del 1814 fins al juny del 1815 sense resoldre res ni adonar-se que el món ja no era el seu món.

No és la intenció de La Calòrica fer un curset d'història del que va representar el canvi europeu cap a l'economia liberal entre el capitalisme i la

democràcia. I per això han convertit l'efemèride en una comèdia que té moments hilarants i que els espectadors segueixen ben desperts.

L'espectacle de La Calòrica té una característica que, tot i ser de factura catalana, el fa singular. Els intèrprets —personatges reunits a Viena— utilitzen el francès com a llengua koiné. Tots, doncs, han hagut d'aprendre's un text de rèpliques i contrarèpliques en francès que sona prou bé, però que té la justificació d'influència estrangera que és parlat per personatges que tenen l'anglès, l'alemany o el rus com a llengües pròpies, tres llengües més que també formen part, amb l'espanyol, del repertori del muntatge, convertint la comèdia en una singular proposta multilingüe amb un vistós vestuari d'època, un espai escènic de poltrones color crema, que és el color de la monarquia absoluta, i uns passos de vals que aporten la coreografia del muntatge.

La sàtira sobre el congrés fallit de Viena del 1814 pren forma amb una sorpresa darrere l'altra. Però com diu el primer ministre austríac, les revoltes cal avortar-les abans que comencin. Això, esclar, si es disposa d'una barricada per protegir-se. I ja se sap que, en teatre, fins i tot és possible una barricada de mobles vells.

AMB BON HUMOR

"LE CONGRÈS NE MARCHE PAS"

DRAMATÚRGIA: Joan Yago

INTÈRPRETS: Roser Batalla, Joan Esteve, Xavier Francès, Aitor Galisteo-Rocher, Esther López, Tamara Ndong, Marc Rius, Carles Roig i Júlia Truyol

DIRECCIÓ: Israel Solà

Cia. La Calòrica. Teatre Lliure Gràcia, Barcelona

Fins al 22 d'octubre (exhaurit)

CRÍTICA LITERÀRIA

El compromís amb el país

JOSEP M. GRAU PUJOL
Historiador

Després de la biografia feta per Mercè Vidal el 1991 i la síntesi realitzada per Francesc Fontbona el 2000, ara disposem d'una monografia bàsica per entendre la tasca fonamental de Joaquim Folch i Torres en uns moments decisius per a la salvaguarda del nostre patrimoni; en primer lloc, el saqueig del mercat d'art i el col·leccionisme i, en segon lloc, la darrera guerra que vam patir.

La seva figura és la d'un funcionari lleial al país, compromès en tot moment amb la protecció del ric llegat d'art acumulat a les nostres esglésies i cases particulars, però també represaliat per les dues dictadures de

Primo de Rivera (1926-30) i Franco (a partir del 1939). Entre els anys 1919-1923, va intervenir en l'arrencada de les pintures romàniques de la Vall de Boí, va dirigir els museus d'art de Barcelona, on va fomentar la compra d'obres medievals, i va tenir cura de la seva preservació, però també de la seva vessant pedagògica, de recerca científica i divulgació.

Va ser un personatge clau a l'Exposició d'Art Medieval Català a París el 1937. No es va moure mai del costat de les obres per evitar qualsevol pèrdua; en aquells moments el seu zel va ser extraordinari. Amb el triomf dels insurrectes, malgrat els avals del bisbe de Girona i Josep M. Sert, va ser depurat de l'Ajuntament de Barcelona. Va patir un consell de guerra i se li va obrir el corresponent expedient de responsabilitats polítiques. Però gràcies a l'ajut de Miquel Mateu i d'altres, li van rebaixar la pena i el van jubilar, amb tots els drets laborals, als 55 anys.

Tot i la marginació de la vida pública, va escriure llibres i va publicar articles a Destino. Joaquim Folch i Torres es pot considerar l'encarnació del projecte catalanista del primer terç del segle XX. Un llibre que cal llegir per entendre el que tenim avui.

SANTOS M. MATEOS RUSILLO

EL NOË DEL PATRIMONI ARTÍSTIC CATALÀ

Joaquim Folch i Torres
durant la Guerra Civil

EDITORIAL BASE

SANTOS M. MATEOS RUSILLO

El Noè del patrimoni artístic català. Joaquim Folch i Torres durant la Guerra Civil
Editorial Base, 2022, 208 pàg.

UN NOU LLINDAR

De la vinya i els vinyaters

Som treballadors d'una vinya que Déu ha plantat. Som una plantació que demana constant purificació, renovació, posada al dia. Per això,

parlar de "vinya" és parlar de "fruits" i, en conseqüència parlar de "vinyaters" que, en bona part, tenen la responsabilitat dels resultats. Tanmateix, hi ha una cosa anterior a tot això, més ben dit, hi ha Algú que estima i cuida aquesta vinya amb entranyable sol·licitud. El problema apareix quan no s'estima aquesta vinya, caient en la deslleialtat i no es reconeix la predilecció que se li ha demostrat.

Hi ha una pregunta de Jesús molt directa: què farà l'amo de la vinya amb els vinyaters infidels? I respon: "Passarà la vinya a uns altres que li donin els fruits al temps de la verema." Rebuig de Déu, rebuig de Jesús. El rebuig és possible, ha existit i segueix existint. El cert és que ja no es tracta només de rebutjar Déu i el seu Fill Jesús, sinó tots aquells amb qui s'identifica:

"Tot allò que feïeu a cadascun d'aquests germans meus, m'ho feïeu a mi... tot allò que deixàveu de fer a cadascun d'aquests, m'ho negàveu a mi" (cf. Mateu 25,40.45).

Hi ha hagut un rebuig, certament, però Déu respon allargant la mà i oferint una nova oportunitat per treballar a la vinya. Aquesta crida és universal. Som l'Església del Ressuscitat i qualsevol persona és cridada a ser-hi. Heus ací el "miracle" d'una presència cridada a ser signe viu d'Aquell que ens ha estimat primer. Conegut o no, Crist és aquí, en cadascú, pel seu Esperit. Es troba tan unit a nosaltres que roman en nosaltres, fem-li confiança! Hi és, és la pedra que corona l'edifici, el qui dona sentit i consistència a tot l'edifici de pedres vives que és l'Església.

SEBASTIÀ TALTAVULL ANGLADA

Bisbe de Mallorca

SUBSCRIPCIONS ANUALS
EN CATALÀ O CASTELLÀCatalunya, resta de l'Estat espanyol
i Andorra: 145 €

Gibraltar i Portugal: 145 €

Resta d'Europa: 222,99 €

Amèrica i Àfrica: 254,19 €

Àsia i Oceania: 325,43 €

Membre de:

Amb el suport de:

Generalitat de Catalunya

Departament de la Presidència

Director: Òscar Martí Navarro**Consiliari:** Mn. Miquel Ramón Fuentes**Sotsdirectora:** Carme Munté Margalef**Redactors:** Miquel Àngel Codina, Macià

Grau, Rosa M. Jané, Joan Andreu Parra

Lingüista: Montserrat Pibernat**Fotògraf:** Agustí Codinach**Col·laboradors d'aquesta setmana:**Pilarín Bayés, Joan Boronat, Aleix Calle,
Juanjo Fernández, Bernat Folcrà, David
García, Antonio Gil, Josep Maria Grau, Ignasi
Miranda, Viqui Molins, Glòria Monés, Lucia
Montobbio, Rodrigo Moreno, Francesc Nico-
lau, Joan Pallarès-Personat, Meritxell Plana,
Anna Plans, Armand Puig, Quique, Josep
Rius-Camps, Rafael Serra, Andreu Sotorra,
Sebastià Taltavull, Montserrat Torres, Roger
Torres**Redacció, administració, publicitat i
promoció:**C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014
BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

redaccio@catalunyacristiana.cat

administracio@catalunyacristiana.cat

publicitat@catalunyacristiana.cat

subscripcions@catalunyacristiana.cat

hola@clubnousamics.cat

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn.

Francesc Malgosa

Edita: Fundació Missatge Humà i Cristià**Administració:** Isabel Giralt

(comptabil·litat), Dídac Campos (subscripcions)

Club Nous Amics: Janet Duatis**Autoedició i compaginació:**

Joan Pàmies

Impressió: Impressions Intercomar-

cals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon

industrial El Cementiri. Tel. 938 788

403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT

FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

ISSN català: 2938-2238

ISSN internet: 2938-2254

Les opinions expressades pels nos-
tres col·laboradors no reflecteixen
necessàriament la d'aquest setmanari Agenda**Barcelona****ESGLÉSIA DE SANT GAIETÀ**El **diumenge 8 d'octubre**, a les 20.00,
concert del cor Sine Nomine. Taqui-
lla inversa; el **dissabte 14**, a les 17.30,
concert solidari del Langley Park Sc-
hool a favor de la Fundació Manos
Providentes (c/ Consell de Cent, 293
- Barcelona).**CLUB DE ROMA**El **dilluns 9 d'octubre**, a les 18.00,
taula rodona sobre *Llei d'eutanàsia:*
balanç del bienni amb Isabel Alonso
Dávila i Josep M. Guardiola, mode-
rats per Margarita Bofarull, al Palau
Macaya de Barcelona.**Girona****TAIZÉ**El **diumenge 8 d'octubre**, a les 18.00,
pregària contemplativa amb cants de
Taizé a l'església de Lligordà (Beuda).**SIMONE WEIL**El **dimecres 11 d'octubre** i el **diven-
dres 13**, a les 20.00, lectura de textos
de la mística i filòsofa Simone Weil
a càrrec de Míriam Iscla a la catedral
de Girona.**SANTA MARIA D'ARENYS**El **divendres 13 d'octubre**, a les 20.00,
conferència de Miquel Fané *L'evolució*
de Santa Maria d'Arenys i les intervenci-
ons de Cèsar Martinell a la parròquia de
Santa Maria d'Arenys de Mar.**BARROC**El **dissabte 14 d'octubre**, a les 17.00,
visita guiada a la parròquia de Sant
Esteve d'Olot i al santuari de la Mare
de Déu del Tura. Reserves: info@san-
testeveolot.cat.**Solsona****SANTUARI DEL MIRACLE**El **cap de setmana del 20 al 22 d'oc-
tobre**, transcendència i espiritualitat
Contemplació, natura i pregària del cor.
Més informació: tel. 973 291 699.**Tarragona****CAMPANAR DE VALLS**El **dimarts 10 d'octubre**, a les 19.30,acte de presentació de les obres de
restauració del campanar de la par-
ròquia de Sant Joan Baptista de Valls
i inici de la campanya de recollida
de donatius. Lloc: pati de Sant Roc a
Valls.**CATALONIA SACRA**El **dissabte 14 d'octubre**, a les 11.30,
visita guiada *L'església de Santa Maria*
i l'església de Sant Miquel de Montblanc
amb Toni Cartanyà. Inscripcions: tel.
693 720 202.**IX FESTIVAL INTERNACIONAL
D'ORGUE DE POBLET**El **dissabte 14 d'octubre**, a les 20.45,
concert de Matthias Havinga al mo-
nastir de Poblet.**ENVIAMENT**El **diumenge 15 d'octubre**, a les 18.00,
celebració diocesana d'inici de curs i
d'enviament dels agents de pastoral
a la catedral de Tarragona. Presideix
l'arquebisbe Joan Planellas.**Urgell****CONCERT**El **diumenge 15 d'octubre**, a les 12.00,
duet de violí i violoncel amb Francesc
Planella i Mireia Planas a l'església de
Sant Miquel d'Engolasters d'Escal-
des-Engordany (Andorra).**Vic****TERRITORI OLIBA**El **dimecres 11 d'octubre**, a les 17.00,
visita guiada dels comissaris a l'expo-
sició *Bèsties* al Museu Episcopal de Vic.**CATALONIA SACRA**El **divendres 13 d'octubre**, a les 18.30,
conferència *L'Arxiu de la Seu de Man-*
resa amb Abel Rubió a la basílica de
Manresa.**PREGUEM PER LES INTENCIONS
DEL PAPA**Per l'Església, perquè adopti l'escol-
ta i el diàleg com a estil de vida, dei-
xant-se guiar per l'Esperit Sant cap a
les perifèries

“Nostre Senyor és amb nosaltres; si el deixem, ens farà capaços d’estimar com Ell”

ROSA MARÍA JANÉ CHUECA

Barcelona

Foto: MCS Arquebisbat Tarragona

Tarragona acull el 14 i 15 d’octubre la XV Trobada Nacional de la Divina Misericòrdia amb el lema “La Divina Misericòrdia en el primer anunci”. Com explica el prior de Reus i coordinador a Tarragona d’aquesta trobada, Mn. Joaquim Fortuny, “els bisbes han assenyalat el treball del ‘Primer anunci’ com a tasca que ha de tenir una prioritat en l’acció evangelitzadora de totes les diòcesis”. Per això, en la trobada de Tarragona “es pretén remar sinodalment amb tots els estaments i departaments de l’Església per tirar endavant aquesta escomesa” (entrevista sencera a www.catalunyacristiana.cat).

A Tarragona, com es viu la Divina Misericòrdia?

La vivència de la Divina Misericòrdia des que va iniciar-se el 1999 a la parròquia de Sant Pere Apòstol del Serrallo, amb Mn. Josep M. Ferrer Castelló com a rector, ha estat constant i ininterrompuda exceptuant la pandèmia, fidel al missatge de Jesús recollit en el diari espiritual de santa Faustina, amb la celebració dels primers divendres de mes, difonent el missatge de l’oferiment d’amor i perdó de Jesús, animant a tenir a les llars la imatge de la Divina Misericòrdia, promovent el res del rosari o de la coroneta, preparant la festa del segon diumenge de Pasqua amb la invitació a gaudir del sagrament de la Reconciliació i que, des de l’any jubilar de San Fructuós (2008), se celebra a la catedral de Tarragona, presidint l’Eucaristia el Sr. Arquebisbe. Participant en els dos Congressos Nacionals organitzats per la CEE i en trobades nacionals. Es va sol·licitar una relíquia de santa Faustina per part del grup de Tarragona. La van concedir i fou recollida en la peregrinació a Polònia. L’equip de Tarragona distribueix material divulgatiu.

Podem parlar de fruits?

Un ha estat la potenciació de l’adoració al Santíssim, arribant a crear una capella d’Adoració Perpètua a Tarragona a l’església de Sant Antoni de Pàdua, on diàriament es resa la coroneta, es

MN. JOAQUIM FORTUNY

coordinador a Tarragona de la XV Trobada Nacional de la Divina Misericòrdia

pot accedir al sagrament de la Reconciliació i participar en l’Eucaristia. En aquesta església hi ha la imatge en relleu de la Divina Misericòrdia, de l’escultor Joan Montero. L’equip promotor viu amb goig les experiències i testimonis, i agraeix a Déu poder ser instruments i difusors d’aquest missatge: “La humanitat no trobarà la pau fins que no s’adreci amb confiança a la meva Misericòrdia.”

Continua sent actual el missatge?

Actualíssim. El segle XXI, tot i els avenços tecnològics i en tants camps, està marcat per moltes mancances que suposen un patiment per a moltes persones. El missatge de la Divina Misericòrdia ve a dir-nos que no estem sols, que Nostre Senyor és amb nosaltres; que, si el deixem, ens renovarà el cor i ens farà capaços d’estimar com Ell estima. Que si ens afeixuga el passat, en Ell podem descansar i en Ell trobarem el perdó i la pau, perquè Ell és Misericòrdia i no vol altra cosa sinó que ens convertim i visquem una vida plena i bona, de felicitat i de pau.

FES-TE MEMBRE

del Club Nous Amics de Catalunya Cristiana i Ràdio Estel!

Comença a formar part d'una comunitat oberta a tothom per compartir interessos religiosos i culturals

Completament gratuït

Ja pots visitar la nostra nova web nousamics.cat per començar a gaudir de tots els descomptes exclusius, entrades i promocions que oferim arreu del territori